JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1861. Zaturdag, 3 Augustus. N°. 62.

Hoofd-Bureau. Te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija* bij LE ROY & Co., te *Pasaroean* bij WEIJERMANS & Co., te *Cheribon* bij BLOK & Co.; te *Tagal* bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORP; te *Madioen* bij G. A. HOGENRAAD; te *Padang* bij H. R. VAN WIJK, Rzn.; te *Muntok* bij H. ORTH; te *Amboina* bij A. HARMSEN; te *Makassar* bij W. EEKHOUT & Co. en voor *Nederland* bij J. NOORDENDORP, Rijpenmarkt te Amsterdam.

Prijs per half jaar voor *Batavia* .... *f* 12,50.
» » » » *Java* .... » 15,—.
» » » » *Buitenbezittingen* .... » 17,50.
» » » » *Nederland* .... » 22,50.
De betaling geschiedt vooruit.—Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling 25 » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

De Mail sluit op Woensdag den 14den dezer.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:
C. SCHAFER
en
J. R. DE VILLENEUVE.
BATAVIA, den 23 Julij 1861. (2529)

Getrouwd:
E. J. EVERTS
met
J. J. SOETERS.
SOERAKARTA, 23 Julij 1861. (2510)

Getrouwd:
F. R. ALBERS,
met
A. H. VAN VLADERACKEN,
BATAVIA 1 Augustus 1861. (2565)

Bevallen van eene DOCHTER, *C. F. Daum, Walbeehm.*
Batavia, 16 Julij 1861. (2506)

Bevallen van eene DOCHTER, *C. F. Walkaar*, geliefde echtgenoot van
J. H. SIMON.
CHERIBON, 21 Julij 1861. (2513)

Bevallen van een' ZOON, L. A. VAN COSEL, *Zeijdel*,
SAMARANG, 23 Julij 1861. (2507)

Bevallen van een' ZOON, de Echtgenoot van
H. WITTICH.
BATAVIA, 28 Julij 1861. (2514)

Bevallen eene DOCHTER, *A. C. T. Wijnveldt*, geb. *Loust*,
BATAVIA 1 Augustus 1861. (2585)
Eenige kennisgave.

Op den 2den Junij jl. overleed te *'s Gravenhage*, na een langdurig lijden mijne geliefde Moeder, Vrouwe *G. C. Metman*, geboren *Scholten*.
P. VERHAGEN METMAN.
SAMARANG (PENAWANGAN), 24 Julij 1861.
Eenige Kennisgave. (2509)

Op 18 Junij jl. overleed te Zutphen, onze geliefde moeder en behuwdmoeder, *Digna Johanna Ferzenaar*, geboren *Mulder*.
C. W. WALBEEHM.
S. M. WALBEEHM,
geboren *Ferzenaar*.
(2567) M. FERZENAAR.

OP DE VENDUTIE

van Maandag, den 5den Augustus 1861, zullen nog, zonder reserve, worden verkocht:
732 Japansche NACHTSPIEGELS,
100 stuks HAMMEN,
10700 stuks SIRAPPEN.
(2572) JOHN PRYCE & Co.

VENDUTIE

op Maandag 5 Augustus 1861
à 2 pCt. Vendusalaris.
Op het Plein der Javasche-Bank
door
VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.,
VAN

135 uitgezochte SANDELWOOD PAARDEN,
van af heden voor een ieder te bezigtigen. (2527)

VENDUTIE

op Maandag den 5den Augustus 1861,
voor het Commissiehuis van
JOHN PRYCE & CO.,
à 4 pCt. Vendusalaris,
VAN DIVERSE
LIJNWADEN,
TIMMERMANSGEREEDSCHAPPEN, KRAMERIJEN, WAS-LUCIFERS, TAFELMESSEN en VORKEN, BRIEVENWEGERS, PRESENTEERBLADEN,
Rijtuig- en bendijveeren
met ASSEN.
Rijtuig- en Bendijlantaarns,
6 Jagtgeweeren in kistjes
met waarlooze Bukslopen,
SEINVLAGGEN.
eene partij **Geschenkgoederen**, enz., enz.
(2525)

Op Maandag den Vijfden Augustus 1861,
des voormiddags ten elf ure,
zal voor het Commissiehuis van
JOHN PRYCE & CO.,
alhier door den ondergeteekende qq. den Chinees KHOUW TJENGPO als eerste verbandhouder van het perceel toebehoorende aan den Chinees ONG HIA worden verkocht:
Een **ERF** bebouwd met een STEENEN HUIS met PANNEN gedekt, gelegen in de Chinesche Kamp alhier en breeder omschreven in de *Javasche Courant* van den 29sten Junij 1861, no. 52.
(2581) F. ALTING MEES.

OP DE VENDUTIE

van Dingsdag den 6den dezer,
zullen almede worden verkocht:
300 tobb. Zweedsch Staal,
1 partij Engelsch Aardewerk,
ONGEBLEEKTE SHIRTINGS.
(2569) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

VENDUTIE

op Dingsdag 6 Augustus 1861,
à 4 pCt. Vendusalaris,
voor het Commissiehuis van
VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.,
van eene groote partij
LIJNWADEN,
28 Balen Adr. roode GARENS No. 28.
1 Kist Effenrood KATOEN.
5 dito MADAPOLLAMS. en
1650 picols ZWEEDSCH IJZER. (2528)

Hout-Vendutie
op Woensdag, den 7den Augustus 1861,
OP HET
Heemradenplein,
door
JOHN PRYCE & CO.
(2524)

VENDUTIE

op Woensdag den 7den Augustus 1861,
voor het Commissiehuis van
J. SPEET,
van
Engelsche Zakcompassen,
Maatrollen, Instrument Dozen, Brillen,
Echte Rozen Olie,
FRANSCHE MADAPOLLAMS van 35 El lang bij $3^1/_2$ El breed, uitmuntend geschikt voor Bedde Lakens, Fijne CAMBRICKS, CHITZEN, Fraaije JACONETS, GORDIJNENGOED, gebloemd en geruit aan stukken van 32 El,
BESTE BOTER op dubbeld fust,
GLAZEN DAKPANNEN,
almede:
een factuur
Echt gouddraad Cantilje en Pailletten,
en:
25 kisten GLAZEN STOPFLESSCHEN.
(2537)

OP DE VENDUTIE

van aanstaanden WOENSDAG bij
J. SPEET,
zal *à tout prix* worden verkocht:
DE GOD VICHNOU,
met twee zijner TRAWANTEN en bijbehoorende TAFEL, afkomstig uit een Balineesche Tempel en goed geconserveerd.
(2536)

OP DE VENDUTIE

van Woensdag den 7den Augustus,
bij
J. SPEET
zullen worden verkocht:
100 vaatjes BOTER,
100 zakken GABA, en
50 stukken superfijne Fransche PIQUE.
(2564)

Vendutie

op Donderdag 8 Augustus 1861,
à 2 pCt. Vendusalaris,
aan de Beurs, door
van Slooten, Morgan en Co.
van eene partij
Balken (Meubelhout.)
(2568)

VENDUTIE

Op Donderdag den 8 Augustus 1861,
voor het Commissiehuis, van
VAN RIET & TER GOUW,
van
LIJNWADEN,
DRANKEN, PROVISIEN,
eene groote partij
SPEELGOED.
GLAS en IJZERWERK,
19 balen Roodgaren.
etc. etc. (2534)

Op de Vendutie

van 8 Augustus 1861,
bij
VAN RIET & TER GOUW,
zullen worden verkocht:
1/5 5 kisten beschadigd PAPIER,
ex *Prinses Amalia*,
B. 4. 1 kist KRAMERIJEN,
(2574) beschadigd gelost uit het *Metalen Kruis*.

VENDUTIE

Op Vrijdag, den 9 Augustus 1861,
voor het Commissiehuis van
CASSALETTE & CO.,
van de door tijdgebrek op de Vendutie van den 1 Augustus onverkocht gebleven goederen,
als:
LAKEN, TRICOT, BROEKEN- en VESTENSTOF en PIQUÉ, FIL d'ÉCOSE en GLACÉ HANDSCHOENEN, ZWART ZIJDEN, SOKKEN, KOUSEN, ZAKDOEKEN, Zwart Moiré ZIJDE, fraai Zilveren GALON, HOEDEN en PETTEN, TAFELKLEEDEN, REISZAKKEN, JAPANSCHE ZIJDE, KNOOPEN, GORDIJNGOED en FRANJE, NANKING, MEUBELDAMAST, VERLAKT LEDER, enz.
Parfumerien, Tokokasten, enz.,
Amerikaansche Bendietuigen en Zadels,
eenige stellen **MEUBELS**, bestaande uit:
I LEDIKANT, 1 TOILET met Marmerblad, 1 WASCHTAFEL, 1 HANDDOEKREK, 1 TAFEL, 4 STOELEN en 1 WIPSTOEL, uiterst net bewerkt, enz.
5 dozijn Stoelen,
6 vaten Vernis.
Voorts:
PENDULES, MODERATEURLAMPEN, Chinesche LUIJERSTOELEN, Japansche WASCHSTELLEN.
Benevens:
EEN KIST FRAAI BEHANGSELPAPIER,
en
50 oxh. ROODE WIJN,
20 kisten puike RHIJNWIJN,
10 kisten HOUT BARSAC,
10 kisten Engelsch AZIJN,
en
100 vaatjes BOTER.
Voor rekening van wien zulks zal mogen aangaan:
S.L.v.C. 12 balen à 1 pic.
ROOD GAREN,
min of meer door zeewater beschadigd. (2583)

Op Maandag den 12 dezer,

zullen de Ondergeteekenden verkoopen:
3 Nieuwe
Rijst Wanmolens.
(2579) JOHN PRYCE & Co.

---

op Dingsdag den 27 Augustus 1861
ZULLEN
VAN RIET & TER GOUW,
VENDUTIE HOUDEN
ten huize van Mevrouw de Weduwe
T. LEON geb. **VRIJDAG,**
TANAH ABANG,
van eenen zeer netten zoo goed als nieuwen
INBOEDEL,
waarvan bijzonder attentie verdient
1 Zwart EBBENHOUT antique Ameublement, 1 bruin met GOUD dito dito., 1 massa spek-steenen CHINEESCHE VOORWERPEN, 2 antique KASTEN en andere ANTIQUITEITEN. (2533)

De ondergeteekenden zullen in den loop van de maand Augustus publiek verkoopen voor rekening des Boedels van wijlen den Kapitein *Ko Tjoen Kiat:*

1 **Perceel** gelegen in de CHINEESCHE KAMP (Petekoan) Verponding No 6720.
1 **idem** KAMPONG DOERIE, 1203.
2 **idem** JEANG BANDERA, 2160 & 2161.
1 **idem** PETAK BAROE, 2162.
1 **idem** GROOTE RIVIER, 1983.
1 **idem** AREEKS GRACHT, 1997.
1/8 gedeelte van het **perceel** te PEKAPOERAN, No. 2891.
1 **perceel** BUITEN NIEUWPOORTSTRAAT, No. 7177, (Penjarakan) met een ARAKTOESTEL en INVENTARIS.
Nadere inlichtingen te bekomen bij
(2531) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Op eenen nader te bepalen dag in het laatst van deze maand zullen de ondergeteekenden op
PUBLIEKE VENDUTIE
verkoopen:
c.c. 300 picols Billiton Tin,
bij Kavelingen van **25 picols.**
(2578) JOHN PRYCE & Co.

Op een nader te bepalen dag zullen op publieke Vendutie worden verkocht:
3 Nieuwe en geheel compleete
STOOM SUIKERMOLENS.
(2526) JOHN PRYCE & Co.

Let wel!

De aangekondigde openbare veiling van de aan Jhr. F. DE KOCK toebehoorende **onderneming voor den aankap en het zagen van hout te Pontianak,**
is uitgesteld
tot de eerste dagen van SEPTEMBER aanstaande.
De zaak is inmiddels uit de hand te koop.
Informatien inmiddels te bekomen bij
(2575) F. ALTING MEES.

PHOTOGRAPHISCH ATELIER
RIJSWIJK.
VAN
WALTER WOODBURY.
Dagelijks geopend van half acht tot 12 uur. (2541)

BRANDON & CO.,

geven bij deze kennis, dat hun
MAGAZIJN,
in de stad verplaatst is,
aan de overzijde naast de Javasche Bank. (2532)

Per *Metalen Kruis* ontvangen:
een partijtje Havana SIGAREN.

CAZADORES RENCURREL	per	tiende kistje			*f* 15,–
LA LIMPIA BANDERA	"	twintigste	"	"	7,–
WILLIAM II . .	"	veertigste	"	"	3,–
ALEXANDER II .	"	"	"	"	3,–
UPMANN . . .	"	tiende	"	"	12,–
WILLIAM II . .	"	"	"	"	11,–
ELDORADO . .	"	"	"	"	10,–
PRINCE HENRY .	"	"	"	"	9,–
PUNTUALIDAD .	"	"	"	"	8,–

(2521) VAN WALCHREN & VAN DORP.

PILLEN CAUVIN.

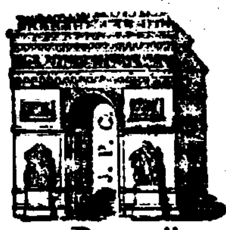

Geen enkel Geneesmiddel is krachtiger om verstoppingen weg te nemen die de zoo bestendige oorzaken zijn van de ongesteldheden der vrouwen en van ieder die een zittend leven leiden moet.
Daar zij vooral uitstekende diensten bewijzen bij verkoudheden, aandoeningen der luchturgen der longen, gal, enz. en bij ontstekingen en koorst, zijn zij vooral bij dit gure weer aan te prijzen.
Thans verkrijgbaar te Samarang bij
F. H. PRINGIERS,
te Soerabaija bij DE STURLER en FAGNOTTI,
" Poerwakarta bij A. BÉDIER en bij de Hoofddepôt-houders voor den geheelen Indischen Archipel.
(In het groot à Contant rabat).
(2502) GEBRS. BEIJNON.

PUIKE VATWIJN

St. Emilion.,
à f 40 per 4 dozijn.
(2519) VAN WALCHREN & VAN DORP.

NOUVELLEMENT

reçu par les Navire Français *La Rose Marie Louise* et par les Navires Hollandais, *Princesse Amelia* et *Mary Hillegonda.*

Vins de barriques MACAU MEDOC, marque *Baour et Cie.*
do. St. JULIEN MEDOC, marque *Princeteau Leperche.*
Vin en caisses de 4 dz. St. JULIEN MEDOC, marque *Baour et Cie.*
do. de 4 dz. St. JULIEN, marque *Cruse et fils frères.*
Ces vins sont à l'acquitté et à l'Entrepot.
Vins en caisses de
1 dz. CHATEAU LAFITTE, marque *Cruse et fils frères*
1 » » MARGAUX, » do.
24/2 blles. St. JULIEN, » *Princeteau Leperche*
24/2 » St. EMILION, » do.
24/2 » CANON, » do.
12/1 » MARGAUX » *Vve Rudelle.*
12/1 » CHATEAU LAGRANGE, marq. *Baour et Cie.*
12/1 » HAUT-SAUTERNE.

VINS DE BOURGOGNE
en caisses de 12/1 et 24/2 bouteilles. CHAMBERTIN, HERMITAGE, ROMANÉE, CLOS VOUGEOT, NUITS, VOLNAY, marque *Kermel.* HERMITAGE, marque *Monnier de la Sizeranne.*

VINS DE CHAMPAGNE,
marque *Vve Clicquot, A. Collin* et *Jacquesson.*

VINS DU RHIN,
HOCHEIMER, MARCOBRUNNER, LIEBFRAUMILCH, NIERSTEINER, RUDESHEIMER, JOHANNISBERG, marque *Henkeel et Cie.*

COGNACS.
Cognacs en 1/2 pipes, marque *Baour et Cie.*
» 1/2 » » *Otard, Dupuy et Cie.*
» 1/4 » » do.
» en caisses de 1 dz. marque *Vve Rudelle.*
» » » de 1 » » *John Alberty.*
» » » de 1 » » *Otard, Dupuy et Cie.*
ABSIJNTHE SUISSE, KIRSCHENWASSER, LIQUEURS ASSORTIS.
Fruits au jus en caisses de 1 dz. marq. *Teysonneau*
» à l'eau de vie 1 » » do.
Morelles à l'eau de vie 1 » » do.
Fruits au noyau 1 » » do.
» » candi 1 » » do.
Bonbons riches 1 » » do,
Sirops assortis en caisses de 12/1 et 24/2 blles.
Huile d'olives.
Olives farcies, Olives en Saumure, Capres, Tomates, Raisins Malaga, Amandes Princesses, Prunes d'Ente, Vermicelle, Macaroni, Pates d'Italie, Figues sèches, Chocolat Louit, Vinaigre de vin et à l'estragon, Maraquino.

CONSERVES.
Petits-pois au beurre, Champignons au naturel, Cèpes, Patés de foie gras, Foies gras de la marque *Henry*, Patés assortis en caisses de 100 boites (1/2 et 1/4) et diverses conserves assorties.
BITTER BONEKAMP et FOCKING.
VIN DE PORTO en 1/1 et 1/2 flacons.
(2475) L. PLATON & Cie.

Societeit de Harmonie.

STAFMUZIJK

op Donderdag den 8sten Augustus a. s.
des avonds ten 8 ure.

Namens de Directie:
De Secretaris,
(2584) E. JEEKEL.

BATAVIASCHE

IJSSOCIETEIT.

ALGEMEENE VERGADERING

van Deelhebbers op Maandag, den 19den dezer, des namiddags ten 2 ure, in het lokaal der Societeit de VEREENIGING.

Benoeming van nieuwe Commissarissen en der Kommissie, bedoeld bij art. 12 der Statuten, voor de opname der rekening en verantwoordiing van het afgeloopen Boekjaar.

Het Bestuur der Bataviasche IJssocieteit,
A. J. W. VAN DELDEN,
F. H. TIEDEMAN,
D. J. BIJLEVELD.

BATAVIA, 3 Augustus 1861. (2556)

Verwisseling Kantoor

VAN

J. SPEET.

Thans zijn ruim voorhanden:

Engelsche GOUDEN SOUVEREIGNS,
Australia „ Idem
Oude „ DUKATEN,
Nieuwe „ Idem
Dubbelde „ Idem
Fransche „ Stukken van 100 fc.
Zilveren Mexicaansche DOLLARS,
Spaansche PILAAR MATTEN.

Alle soorten van vreemde

Gouden- en Zilveren Specie,

worden ten Kantore van den ondergeteekende verwisseld tegen Indische Courant.

(2571) J. SPEET.

VERWISSELING KANTOOR

VAN

J. SPEET.

Per land mail ontvangen ***500 stuks*** Zuid Amerikaansche goude DOUBLOENEN van *Venezuela*, NEW GRENADA en COLUMBIA, allen van de op Java meest gezochte qualiteit, zijnde geel van couleur. Ook goude Noord Amerikaansche **EAGLES** van 20, 10 en 5 Dollars ieder. (2563)

Bij J. SPEET is te bekomen:

Fijn Sidney Bladgoud 100 Touch à ƒ 52,— per Reaal, **Fijn Sidney Goud** in Staven van 20 Reaal à ƒ 48,— per Reaal. **Korentje Stofgoud** in pakken van 5 Thail à ƒ 90,— per Thail. **Menado goud** in Staven à ƒ 40,— per Reaal.

Voor de **uitvoer naar Europa** zijn de prijzen van Sidney Bladgoud per 1/2 Kilo of 5 Nederl. oncen ƒ 935,— **Australia Goud** in Staven ƒ 920,—
(2570)

Verkoophuis.

Alle soorten van

MEUBELS.

solide en net bewerkt, steeds voorhanden, tevens MATRASSEN en KUSSENS, in alle Dimensien.

(2560) W. S. VAN HOGEZAND, Sr.

VERKOOPHUIS.

Pas ontvangen:

EAU DE COLOGNE,

merk: *H. & S.* benevens REINE DES FLEURS en des PRINCES, ODEURS en ZEEP, (Societé Hygiénique) en eene menigte nieuwe FLACONS en ÉTAGÈRE VOORWERPEN.

(2561) W. S. VAN HOGEZAND, Sr.

VERKOOPHU S.

Op nieuw ontvangen:

FRANSCHE EN DUITSCHE POPPEN,
rijk gekleed,

eene aanzienlijke partij KINDERSPEELGOED, waarbij HOBBELPAARDEN.

(2558) W. S. VAN HOGEZAND, Sr.

Per *Metalen Kruis* ontvangen:

Gerookte Ossenhaas in reuzel,

in BLIK, merk *Nieuwenhuijs.*

Saucijs de Bologne, in do.
do. do.

PROVISIEN IN BLIK.

Vaatjes gezouten OSSENTONGEN.
„ gerookte „
in REUZEL, merk *Nieuwenhuijs.*

(2520) VAN WALCHREN & VAN DORP.

Per Mary et Hillegonda:

100 puike HAMMEN merk I. V.

(2586) VAN WALCHREN & VAN DORP.

BATAVIAASCH PRAAUWEN-VEER.

De Stoomer „Tjiliwoeng",

is bestemd tot het overvoeren van PASSAGIERS, bij vertrek of aankomst van STOOMSCHEPEN. (2562)

BRANDON & Co.

in de Stad en op Rijswijk.

Geven bij deze kennis dat zij

Een groote partij nieuwe

GOEDEREN

ontvangen hebben, waaronder bijzonder uitmunt:

1. Super fijn LAKEN, TRICOT en LINNEN DRILL.
2. Effen en Gestreept Gezondsheid FLANEL.
3. HEMDEN, COLS en BOORDEN.
4. GIBUS, GARIBALDI, en vele andere soorten van HOEDEN, laatste smaak.
5. Extra fijne Maentosh REGENMANTELS.
6. Engelsche, Fransche en Hollandsche SCHOENEN, BOTINES en PANTOFFELS.
7. BORDUURSELEN, W. KNOOPEN, STEEKEN en DEGENS voor Heeren Ambtenaren.
8. Een groot Assortiment MAIL KOFFERS, REISZAKKEN en KAMFERHOUTEN KOFFERS.
9. Een nieuwe Partij Chinesche ZIJDE SOKKEN en CHINESCHE ZIJDE voor Jassen.

Alsmede eene menigte NIEUWE ARTIKELEN te veel om te melden.

BRANDON & CO.,

berigten bij deze, dat zij twee

AMERICAANSCHE NAAIMACHINES,

in werking hebben, waarmede de **Kleedingstukken**, in de meeste Perfectie en in de kortst mogelijken tijd, mede afgewerkt worden.

Heeren en **Dames** worden uitgegenoodigd, dezelve in hun NIEUW MAGAZIJN in de ***Stad*** te komen bezigtigen. (2580)

VERKOOPHUIS.

Een nieuw factuur Fransche

Moderateur Lampen,

waarvoor wordt geguarandeerd, heb ik heden ontvangen.

(2559) W. S. VAN HOGEZAND, Sr.

Pas ontvangen:

Puike Soer. Aardappelen,

ALLE SOORTEN VAN

PROVISIEN,

Groentens in vaatjes, Puike Manilla Sigaren No. 2.

BESTE HAMMEN.

BENEVENS

alle soorten van Inlandsche

ZUREN,- EN CONFITUREN,

Makassar-olij, roode Vischjes, Stangie, enz., enz., bij

(2530) J. F. TENTEE, *Stadhuisplein.*

Verkoophuis.

Wederom ontvangen alle soorten van Hollandsche, Fransche, Lubecksche en Engelsche PROVISIEN,

HOLLANDSCHE KOEK,
LENGVISCH EN ZWITSERSCHE KAAS.

FRANSCHE WIJNEN in *Frankrijk* afgetapt, en direct van den *Rhijn* Delicieuse RHIJNWIJNEN.

(2557) W. S. VAN HOGEZAND, Sr.

Eene JUFVROUW van de P. G., voor eenige tijd uit Europa alhier gearriveerd, wenschte zich gaarne hier of elders geplaatst te zien als

BONNE

of tot het waarnemen eener huishouding.

Adres Lett. C Kantoor *Java-Bode.* (2555)

EEN ZEEVARENDE

in de kracht zijns levens, die eene reis als scheepsgezagvoerder van een HOLL. SCHIP tot volkomen genoegen der Reederij gemaakt heeft, zag zich gaarne als KAPITEIN op een kusterschip geplaatst. Ook zoude hij zeer genegen zijn eenige betrekking op eene landelijke onderneming te accepteren.

Voor Informatiën gelieve men zich te wenden tot de heeren

B. KOPERSMIT & Co.
(2522) te *Batavia.*

Onder dankbetuiging voor de vriendelijke en in alle opzigten uitmuntende behandeling aan boord van het barkschip ***DINA*** genoten, bevelen de Passagiers van genoemden bodem den Gezagvoerder ***M. Rademakers*** aan ieder voor de terugreis naar Nederland. (2523)

Eene Gouvernante,

ONDERWIJS gevende in de

Hollandsche & Fransche talen.

AARDRIJKSKUNDE, Rekenen en hetgene verder tot eene fatsoenlijke Opvoeding behoort, wenschte gaarne eene betrekking tot Opleiding van *Jonge Kinderen.*

Adres onder de Letters J. W. F.

(2576) POSTE RESTANTE, te *Soerabaija.*

WORDT GEVRAAGD:

in de binnenlanden van Samarang,

eene Bonne,

geschiktheid bezittende om met eenige jonge kinderen om te gaan.

Inclinerenden gelieven zich te adresseren met franco Brieven, onder Lett. O, bij *Uitgevers dezes.* (2508)

Te Koop:

Een der WOONHUIZEN van den ondergeteekende, met de daarbij behoorende Vanille tuin, groot drie bouw's, beplant met vierjarige vruchtdragende ranken.

Te bevragen bij den Heer BINNENDIJK alhier.

B. B. CRONE.

BUITENZORG, 1 Augustus 1861. (2553)

TE KOOP:

BANKACTIEN.

(2503) J. SPEET.

IMPERIAL

LEVENSVERZEKERING MAATSCHAPPIJ.

Old Broad-Street London,

opgerigt in het jaar 1820.

Het gefourneerd kapitaal bedraagt £ **750,000**— verdeeld in **7500** aandeelen van £ **100**— elk, terwijl het gevestigde premiefonds bedraagt ruim £ **750,000**— waaruit blijkt dat deze Maatschappij meer dan £ **1,500,000**— bezit, bij een Jaarlijksch inkomen van £ **100,000**—, om aan de verpligtingen in het vervolg op bestaande polissen ten beloope van £ **2,500,000**— te voldoen.

Alle vijf jaren zal vier vijfde gedeelte van den winst als Bonus aan de polissen worden toegevoegd, zonder dat daardoor de verzekerde persoonlijk verantwoordelijk wordt, zooals bij onderlinge Maatschappijen.

De premiën kunnen maandelijks voldaan worden.

Omtrent maatstaf der Premiën en alle verdere informatiën betrekkelijk deze Levensverzekering Maatschappij kan men zich vervoegen ten kantore van de ondergeteekenden, alwaar men op verzoek prospectussen der Maatschappij en blanco Staten kan erlangen.

MACLAINE, WATSON & Co.
Batavia,
Mc. NEILL & Co.
Samarang,
(2548) FRASER, EATON & Co.
Soerabaija.

TE KOOP

EEN SUIKERMOLEN,

van de **LOWMOOR COMPANY** met Cylinders van 24 bij 48 inches en de benoodigde IJzerwerken voor Waterrad compleet, wordt binnen kort (dagelijks) van ENGELAND verwacht.

De zoo voordeelig bekende wijze van bewerking van deze Company zal wel eene voldoende waarborg voor de hoedanigheden van deze Molen zijn.

In voorraad verschillende afmetingen van

SUIKERPANNEN,

alsmede waarlooze stukken geschikt voor

WATERMOLENS

van de Lowmoor Fabriek.

Compleete stellen van de benoodigde IJzerwerken voor

Water-Raderen, enz.

PITCAIRN, SYME & Co.,
(2550) *Agenten van de Lowmoor Company.*

TE KOOP of TE HUUR

Het Huis,

toebehoorende aan den Heer **GUMPRICH**.
Te bevragen bij
(2566) GUMPRICH & STRAUSS.

TE KOOP

eene vertikale Hoogdruk

STOOMMACHINE

van 16 Paardenkracht

EN

SUIKERRIETMOLEN,

uit de *fabriek* van de zoo gunstig bekend staand. firma **Fawcett, Preston & Co.**, *Liverpool*, onlangs aangebragt per „**Seaforth**", waarvan de afmetingen zijn als volgt:

DIAMETER DER CIJLINDER,		26	Eng. duimen,
LENGTE	„ „	54	„ „
DIAMETER der Cijlinder (Stoommachine),		14	Eng. dm.
LENGTE	„ Slag van	42	„ „
DIAMETER	„ Stoomketel,	5	Eng. voeten,
LENGTE	„ „	14	„ „

Een waarloos stel SPOORWIELEN, voor de ROLLEN, alsmede:

twee overkompleete KOPPELBOSSEN, voor de zoogenaamde „**double gearing**" aanwezig.

Deze Machine van de fraaiste Constructie en hechtste bewerking, wordt door de ondergeteekenden gegarandeerd.

(2542) MORGAN, MELBOURN & Co.

IMPERIAL

BRAND-ASSURANTIE

Maatschappij.

gevestigd te LONDEN sedert 1803.

De ondergeteekenden, Agenten van genoemde Maatschappij, blijven steeds Verzekeringen sluiten tegen Brandschade op Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz., enz., als ook op Suiker-, Koffij-, Thee- en Tabaks-Etablissementen, op de ondervolgende voorwaarden, als:

Op Gebouwen van Steen met pannen gedekt, gelegen in steden, zoomede op goederen daarin, tegen 1 pCt. 's jaars.

Op Gebouwen van Steen met pannen gedekt, buiten steden en afgezonderd van andere gebouwen, zoomede op Goederen of Meubelen daarin, tegen . . . $^{1}/_{4}$ pCt. 's jaars.

Op Suiker-, Koffij- en Thee-Etablissementen.

Op Gebouwen van Steen met pannen gedekt, zoomede op Goederen, Produkten, Machineriën, Gereedschappen, enz. daarin, tegen . $^{3}/_{4}$ pCt. 's jaars.

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen, met pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz. daarin, tegen . 1 pCt. 's jaars.

Op Gebouwen van Hout met Sirappen gedekt, zoomede op Goederen daarin, tegen . . . . . . $1^{1}/_{4}$ pCt. 's jaars.

Op Tabaks-Etablissementen.

Op Gebouwen van Steen met pannen gedekt, zoomede op het Product of Goederen daarin, tegen $1^{1}/_{4}$ pCt. 's jaars.

Op Gebouwen van Hout met pannen gedekt en het produkt daarin, tegen . . $1^{1}/_{2}$ pCt. 's jaars.

Nadere informatiën te bekomen bij
MACLAINE, WATSON & Co., te Batavia.
McNEILL & Co., te Samarang.
(2547) FRASER, EATON & Co., te Soerabaija.

NEDERLANDSCH INDISCHE

Escompto-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat tot nadere kennisgave **GELDEN IN DEPOSITO** zullen worden aangenomen op de volgende Rente Basis:

bij 14 dagen opzegging tot $4^{1}/_{2}$ pCt. 's jaars.

Op 3	maanden vast	„	5	„	„
„ 6	„	„	$5^{1}/_{2}$	„	„
„ 12	„	„	6	„	„

Namens het Algemeen Bestuur,
TIEDEMAN & VAN KERCHEM.
(2543) *Directeuren.*

ROYAL

INSURANCE COMPANY

of LIVERPOOL.

BRAND- EN LEVENSVERZEKERING.

KAPITAAL GROOT **2.000.000.—** PONDEN STERLING

De ondergeteekenden, Agenten van bovengenoemde Maatschappij, gaan steeds voort, met verzekeringen te sluiten tegen brandschade op PAKHUIZEN, GOEDEREN en WOONHUIZEN met AMEUBLEMENT, gelegen in de hoofdsteden of nabijheid derzelven, alsmede op

THEE-, KOFFIJ- en SUIKER-ETABLISSEMENTEN OP JAVA.

Zij nemen de vrijheid het publiek te herinneren, dat sedert kort ook LEVENSVERZEKERING bij de Batavia Branche gevoegd is en zij dus gereed zijn tot het sluiten daarvan op de voordeeligste voorwaarden. Het uitgebreide Kapitaal van deze Maatschappij in verband met de jaarlijksche opbrengst van meer dan 300.000 Ponden Sterling en een aanwezig fonds van ruim 700.000 Ponden Sterling, leveren een voldoenden waarborg voor hare soliditeit, terwijl de premien van verzekering even matig zijn als die van andere Maatschappijen en bij schade de voldoening op de promptste wijze geschied.

(2552) PITCAIRN, SYME & Co.

LIVERPOOL & LONDON

FIRE INSURANCE Comp.

KAPITAAL groot £ 2.000.000 Sterling.

De Ondergeteekenden, benoemd zijnde tot Agenten op ***Java*** van bovengenoemde Maatschappij, deelen bij deze mede, dat zij bereid zijn, om **Polissen van Assurantie** op de meest voordeelige voorwaarden te verleenen op ***Pakhuizen, Goederen en Woonhuizen met het Ameublement***, gelegen in de hoofdsteden of nabijheid derzelven, alsmede op ***Thee-, Koffij- en Suiker-Etablissementen op Java.***

De premiën van Assurantie zijn zoo laag mogelijk gesteld, en wanneer klagten mogten voorkomen, die vereffend moeten worden, zal de uiterste billijkheid worden in acht genomen.

(2549) PITCAIRN, SYME & Co.

Machinerien.

De Ondergeteekenden, Agenten op Java van de Heeren

H. O. ROBINSON & Co.

Ingenieurs te Londen,

hebben de eer te berigten aan Heeren SUIKERFABRIEKANTEN en verdere belanghebbenden, dat thans bij hen voorhanden is:

EENE AFZONDERLIJKE

SUIKERRIET-MOLEN,

met Cylinders van 54 dm. lang en 28 dm. diameter,

Benevens:

Twee stel dubbele patent Cylindervormige

Suikerpannen,

van 5 stuks ieder met fornuizen en waarlooze stukken, liggende de teekeningen en specificatien ten hunnen kantore ter bezigtiging.

De Heeren **H. O. ROBINSON & Co.**, hunne Etablissementen eene groote uitbreiding gegeven hebbende, zoodat zij in staat zijn aan de voortdurend alom vermeerderende aanvragen van hunne MACHINERIEN te voldoen, kunnen thans iedere order, waarmede men hen zal willen begunstigen, met den meesten spoed ten uitvoer brengen, terwijl de Ondergeteekenden gereed zijn alle orders aan te nemen op

STOOM- en WATER-SUIKERRIETMOLENS, WATERWIELEN, VACUUMPANNEN, STOOMWERKTUIGEN, CENTRIFUGAAL MACHINES, RIJST- en OLIE-MOLENS, enz., enz., en op aanvrage specificatien en prijs opgaven kunnen verschaffen.

(2546) MACLAINE, WATSON & Co.

MACHINERIEN.

De Ondergeteekenden, Agenten van de Heeren

GEORGE BUCHANAN & Co.

Ingenieurs van York Place Ironworks,

ABERDEEN & *Bucklersbury*, LONDON

Fabrikanten van Stoommachines en Ketels, Waterbouwkundige Toestellen; IJzeren Schepen en Praauwen, gegoten en geslagen IJzeren Spanten, Spoorweg-, Dok- en Haven- IJzeren Materialen, etc., etc.,

nemen de vrijheid Fabriekanten, Landeigenaars en anderen te herinneren, dat zij voortgaan met het leveren van alle soorten van

WERKTUIGEN,

in gebruik bij de bereiding van

Suiker, Koffij, Rijst, Olie, Kalk, Steenen, enz., enz.

alsmede ook:

Zaagmolens,

VERVOERBARE STOOM-MACHINES, POMPMACHINES voor IRRIGATIE DOELEINDEN, of tot het vullen van in de hoogte gelegene BADKUIPEN, STOOMKETELS, enz., enz.

Juist van ENGELAND ontvangen:

TWEE GROOTE EN VERMOGENDE STOOM-SUIKERMOLENS,

van welke een met cylinders van 54 × 26 Eng. duim en de ander van 60 × 28 Eng. duim.

Een dubbeld stel luchtledige pannen (Vacuumpans),

bestaande uit *Twee Koperen Howard Pannen*, elk van voet en 6 duim diameter met STOOMKETELS, LUCHTPOMPEN, HEATERS, ONTVANGERS en STOOMPOMP compleet.

als ook:

TWEE WETZELPANNEN

met verbindingspijpen om te werken door STOOM, WATER, TREKVEE of HANDEN.

Als ook bieden zij Te Koop aan

Eenige superieure PERSPOMPEN

pas ontpakt, geschikt om Badkuipen in Woonhuizen of Ketels van Stoommachines met heet of koudwater te vullen.

(2551) PITCAIRN, SYME & Co.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

Zijn een onfeilbaar geneesmiddel voor schurft en alle andere huidziekten. De loomheid, de vermoeijenis en de neêrslagtigheid des geestes, die de lijders aan huid ziekten gewoonlijk ondervinden, verdwijnen spoedig door het gebruik van de zalf en pillen van Holloway. De doeltmatigheid van dit geneesmiddel is zonder weêrga, namelijk in boven genoemde gevallen en in plaatsen, waar deze ziekten menigvuldig zijn baren de genezingen verwondering.

Doosjes Pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Te Batavia	bij	S. B. van Kleeff & Co.
» Banjoemaas	»	M. S. Cheriman.
» Soeracarta	»	W. Veldman.
» Djocjocarta	»	Buijn & Co.
» Salatiga	»	F. Kruithoffer.
» Tagal	»	Wed. Dort.
» Cheribon	»	W. Galistan.
» Cheribon	»	M. Blok en Co.
» Samarang	»	H. L. Lijon en Co.

(2504)

de Groot. Kolff & Co. en de hoofd agenten Soesman & Co.

NAUTICAL ALMANACH

for 1862.

STIELER'S GROOTE HANDATLAS (uitgave 1861) in 53 kaarten, waaronder de Nieuwe Kaart van Italië.

STIELER'S KLEINE HANDATLAS, 33 Kaarten.

BAEDEKER'S NIEUWE SCHOOLATLAS, opgedragen aan Graaf van den Bosch.

STIELER'S GROOTE WERELDKAART, geillustreerd, op linnen en rollen.

BOOGAERS GROOTE WANDKAART, de Oost-Indische Bezittingen, op linnen en rollen.

Pas ontvangen

bij

(2577) G. KOLFF & Co.

Houder van Cognossement

over:

W. D. D. Een kist inh. 500 Ko. geeikt Gewigt,

Twee Weegschalen en Een ijzeren Balans.

Afgescheept per Nederlandsch Schip METALEN KRUIS, Kapitein **Zuurdeeg**, door de Erven *H. Trip* te Utrecht, gelieve zich te vervoegen bij

de Agenten,
(2554) SCHIMMELPENNINCK & Co.

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag, 3 Augustus 1861, No. 62.

Boekhandel van H. M. VAN DORP
te Batavia.

Elgin's Mission to China and Japan	*f* 14.—
The Englishman in China	" 10.—
Hoffmeister's Travels in Ceylon	" 6.—
General's Rose and Stuarts Indian Campaings	" 8.—
Motley, The rise of the Dutch republic, 3 vol.	" 15.—
Lang, Wanderings in India	" 6.—
The History of British settlements in India	" 5.—
Cornwallis, Two Journey's to Japan, 2 vol.	" 15.—
Taylor, A visit to India, China and Japan	" 4.—
Japan, Opened	" 4.—
Tronson, Personal narrative of a voyage to Japan Kamschatka, Siberia, Tartary and various parts of coast of China, with charts and views	" 15.—
Wal Yang Zin, Eight months' Journal kept on board one of Her Majesty's sloops of war during visits to Coochoo, Japan and Poocoo	" 6.—
Heine, Japan und seine Bewohner	" 6.—
Noldeke, Geschichte des Qorans	" 6.—
Hill, Travels in Peru and Mexico, 2 vol.	" 15.—

(2535)

Ontvangen:

Een klein factuurtje *zeer doelmatige en goedkoope*
KANTOOR- EN BUREAU INKTSTELLEN,
van *f* 4,— tot *f* 35,—
BLOTTING CASES, ELASTIC BANDS, enz.
(2518) H. M. VAN DORP.

Stoomvaart in den Indischen Archipel.

Het vertrek der Stoomschepen in iedere maand gedurende het jaar 1861, is geregeld als volgt:

VAN BATAVIA:

naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE, den 1sten en 15den.
naar SAMARANG en SOERABAIJA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten.
naar BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG, den 8sten.
naar BENKOELEN en PADANG, den 23sten.

VAN SOERABAIJA:

naar MAKASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN, den 18den.
naar BAWEAN en BANJERMASSING, den 27sten.

Nadere inlichtingen te bekomen bij
W. CORES DE VRIES, te *Batavia* en te *Soerabaija*.
B. KOPERSMIT & Co., te *Samarang*.
(2545)

STOOMBOOT OENARANG.

De vertrekdagen dezer Stoomboot zijn voor de maand
Augustus, bepaald als volgt:
van Batavia naar Samarang
den 18den,
" ***Samarang naar Soerabaija***
den 6den en 21sten,
" ***Soerabaija naar Samarang***
den 16den en 25sten,
" ***Samarang naar Batavia***
den 12den en 27sten.
telkens des morgens ten 8 ure.
Nadere Informatiën bij
de Agenten,
(2505) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

STOOMBOOT
Palembang Pakket.

Het vertrek dezer Boot gedurende de maand AUGUSTUS is bepaald:
Van BATAVIA naar CHERIBON den 27sten.
" Idem " PALEMBANG den 7den.
" Idem " LAMPONGS (TELOK. BETONG) den 21sten.
De Agenten
BUIJS, JACOBSEN & Co.
20 Julij 1861. (2544)

Passage naar Nederland.

Het zoo gunstig bekende Fregatschip
„Prinses Amalia,"
Kapitein
L. W. VAN RIJN VAN ALKEMADE
de vorige maand alhier van Nederland gearriveerd, zal tegen het einde September wederom gereed kunnen zijn de reis derwaarts te aanvaarden.
De ondergeteekenden nemen de vrijheid deze zoo uitmuntende gelegenheid den repatrierenden passagiers in 't bijzonder aan te bevelen.
Nadere informatiën bij
(2582) J. CEZARD & Co.

Vracht en Passage naar
SOERABAIJA,

wordt aangeboden met het Ned. Schip
Commissaris des Konings van der Heijm,
Kapitein J. VAN ZANTEN,
om tegen het einde der volgende week derwaarts te vertrekken.
Nadere informatiën bij
de Agenten,
(2573) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Java, or, how to manage a colony.

(*Uit: The Times 12 May*).
(*Slot.*)

De contractant had een klaarblijkelijk voordeel in de juiste aanwending der voorschotten, daar na verloop van twaalf jaren de voortbrengselen zijn eigendom zouden worden, 't geen verkieslijk was boven de kostbare en vruchtelooze aanwending van Gouvernements fondsen door onverschillige en *nonchalante* ambtenaren. De Hollanders evenwel blijven beweren dat er onder de Oostersche bevolking aan geen uitgestrekte ontwikkeling van de hulpbronnen des lands kan gedacht worden, niet alleen zonder de ondersteuning der Regering, maar ook niet zonder de werkelijke hulp der plaatselijke besturen, en van deze laatste verzekerde men zich door de cultuurprocenten. De generaal zorgde dat tegen den tijd dat de fabriek gereed was, de omliggende dorpen een zeker gedeelte met het begeerde product zouden beplant hebben, gereed om gesneden te worden; voor welk doel wij moeten aannemen dat het eigendomsregt der regering op de landen boven alle verdenking verheven is. Zoomede op een gedeelte van den arbeid der bevolking, ofschoon de heer Money op een andere plaats verzekert, dat het cultuurstelsel geheel onafhankelijk is van het stelsel van dwangarbeid, in zooverre thans de arbeider ruim betaald wordt voor ieder uur van zijn tijd. Het Gouvernement gaf ook jaarlijks *rentelooze* voorschotten aan den contractant op den oogst, welke met den oogst terug betaald moesten worden. In den beginne legden de contracten den fabrikant de verpligting op om aan het gouvernement de geheele opbrengst zijner fabriek tot een bepaalden prijs te leveren, ongeveer $^1/_8$ boven de kosten der voortbrenging. Deze oorspronkelijke contracten werden naderhand gewijzigd. Het werd aan de keuze van den fabrikant overgelaten om het gouvernement te blijven leveren zijne geheele productie tot den vastgestelden prijs, of om alleen zooveel te leveren aan het gouvernement als volgens de contractsprijzen het jaarlijksch voorschot bedroeg, benevens $\frac{1}{10}$ van het oorspronkelijk voorschot. Het voordeel van het Gouvernement gelijk wij reeds zeiden, bestaat in het verschil tusschen den contractsprijs, waarvoor het product wordt ontvangen, en den prijs dien het op de Europesche markt haalt, verminderd met de onkosten. Zoo waren in korte trekken de grondslagen en beginselen van het cultuurstelsel, toegepast op de verschillende producten van Java.

Verschillende zaken werden bij gelegenheid ten uitvoer gebragt om het stelsel goed te doen werken, zooals een circulerend medium in den vorm van een koperen munt, 't geen naderhand vervangen is door kleine zilveren munt. Naar alle districten werden wegen aangelegd, om het transport der producten van de verschillende fabrieken gemakkelijk te maken. Den ambtenaren was geoorloofd hun voordeelen van het systeem te trekken, en zij waren belast met de regeling der betrekkingen tusschen den Europeschen Contractant en den Inlandschen planter, gelijk ook om den Inlander te beschermen tegen dwang en den Europeaan tegen bedrog. Ieders belang was verzekerd: zooverre was het kultuurstelsel verwijderd van de zorgelooze wijze, waarop men in Britsch-Indië sommige producten, bv. indigo, teelt. Inderdaad waren, in vergelijking van den dwang, waarmeê wij dit product in onze eigen bezittingen van de Inlanders bekomen, de voorwaarden van het Nederlandsch Gouvernement goed doordacht en redelijk. Gedurende den aanbouw van fabrieken waren de gronden benoodigd voor de rijstkultuur door het bestuur aan de bevolking verzekerd. Men deelde haar mede, dat de uitgestrektheid sawahs nimmer verminderd zou worden. Verder werden zij op de meerdere voordeelen die het kultuurstelsel verschafte opmerkzaam gemaakt. De steeds grooter wordende gemakkelijkheid, waarmee dit hen helpen zou in de betaling der landrenten, was alzoo duidelijk. Ten laatste werd hun *bevolen* ⅕ hunner gronden met de kultuur van den contractant te beplanten. Dit laatste was ongetwijfeld een inbreuk op de persoonlijke vrijheid, maar een inbreuk die zacht was in vergelijking met de ellende, waaraan hij in naam van zulk een vrijheid in Britsch-Indië is onderworpen, waar de planter gedwongen is ter bescherming zijner belangen tot afkeurenswaardige middelen zijn toevlugt te nemen, en waar geen welvaart, vrede, rijkdom, noch tevredenheid heerscht.

Zien wij thans met het oog op onze eigen wijze van belasting heffen op het resultaat, dan wordt onze aandacht niet alleen geboeid, maar staan wij als verstomd voor de verbazende tegenstelling. Terwijl wij een aanhoudend te kort zien in voortgezette pogingen om directe belastingen te heffen van een ontevreden volk, zijn de uitkomsten van het stelsel van van den Bosch de volgende. Vijfentwintig jaren zijn verloopen, en de inkomsten zijn gestegen van 24 millioen gulden tot *f* 115,000,000. In plaats van het vroeger jaarlijksch te kort, heeft men thans een surplus van ongeveer *f* 45,000.000 op de 115 millioen. Aan zuiver batig saldo is aan Holland reeds voor veel meer betaald dan kapitaal en interest beide van de oude schuld en van alle voorschotten voor het kultuurstelsel. De kosten voor het bestuur des lands zijn van *f* 24,000,000 geklommen tot *f* 36,000,000. De kosten voor publieke werken en andere ter ontwikkeling van 's lands hulpbronnen bedragen jaarlijks meer dan *f* 24.000.000. De invoeren zijn van 12, 24, 36 millioen gulden tot over de 60 millioen gestegen, de uitvoeren van 24 tot 102 millioen. De misdaden zijn aanmerkelijk verminderd en de zittingen der plaatselijke geregtshoven bedragen niet meer dan 30 dagen in 't jaar. De bevolking is van 6 millioen armen, betalende ongeveer 2½ millioen belasting, geklommen tot een cijfer van $11\frac{1}{2}$ millioen van de welvarendste menschen in de Oost, betalende 102 millioen of *f* 9 90 per hoofd. Heeft Java ook, gelijk de heer Money verhaalt, groote voordeelen wat klimaat en grond aanbelangt, boven een groot deel van Hindostan, andere gedeelte van Britsch-Indië zijn hierin aan Java volkomen gelijk, terwijl de Hindoesche en Mahomedaansche bevolking van Indië van nature meer handelbaar, meer werkzaam en meer beschaafd is dan Java's Maleische bevolking. Er is geene natuurlijke minderheid aan te wijzen, voldoende om de feiten te verklaren, dat Indië met twaalfmaal de bevolking van Java en Madura maar viermaal meer opbrengt, dat dit geschiedt met grooter dwang, met meer gedwongen belasting, en dat terwijl de kosten op Java per hoofd het dubbele van Indië bedragen, de belasting per hoofd meer dan viermaal zooveel is. Wij deelen het gevoelen van den heer Money, die zegt, dat bij gebreke van andere voldoende oorzaken, het verschil moet to geschreven worden aan het stelsel van bestuur en zijne gevolgen, en wij noodigen onze indische staatslieden uit, om den generaal van den Bosch den eerepalm te betwisten.

Met betrekking tot de producten waarop het cultuurstelsel op de Gouvernements gronden van Java door tusschenkomst van een contractant is toegepast, schijnt het, dat zij bestaan uit suiker, indigo, cochenille, thee en tabak. De andere Gouvernements cultures, koffij, kaneel en peper schijnen alzoo aan den inlandschen landbouw zonder een Europeesch contractant overgelaten. De ondervinding heeft geleerd dat drie voorname artikelen, nl. suiker, tabak en thee, het voordeeligst kan gecultiveerd worden door verstandige Europesche contractanten met Gouvernements-fondsen ter bebouwing van Gouvernements-gronden. Van de andere zijde heeft men bevonden dat de Java-indigo en cochenille de kosten van een europeesch contractant niet kunnen dragen. Gelijk koffij, kaneel en peper, worden deze artikelen het voordeeligst geteeld en bereid door de landbouwers die de Gouvernements-gronden bewonen onder het onmiddelijk toezigt en controle der Gouvernements-ambtenaren. De ondervinding heeft eenige wijzigingen in de manier der teelt en behandeling van elk dezer producten noodzakelijk gemaakt, maar de grondslagen van den generaal van den Bosch zijn nog onveranderd.

Zien wij dat geen Britsch Indische wetgeving er tot nog toe in geslaagd is om het vraagstuk der indigo-cultuur op vreedzame wijze op te lossen, de heer Money beweert tevens dat de toepassing van het stelsel van den generaal van den Bosch op de katoencultuur niet minder voordeelige resultaten zou opgeleverd hebben. Ons indisch bestuur liet in 1841 tien katoenplanters uit America komen, en ofschoon deze over 't geheel nu niet tot die klasse van welopgevoede personen behoorden, die de Hollanders vonden om er de beste contractanten van te maken, zij hebben, zegt hij, meer of min kunnen slagen, maar hunne operaties waren beperkt tot proefnemingen zonder eenig kapitaal of officiele ondersteuning, zoo noodzakelijk voor het welslagen. De Raad van Directeuren (*Court of Directors*) was waarschijnlijk met de Hollandsche regeling onbekend, en waarschijnlijk had het hem verschrikt en vermaakt tevens een voorstel te hooren, om ieder van deze katoenplanters twee lac ropijen te geven ter ondersteuning en een lac jaarlijks om de zaken gaande te houden, en dit alles zonder interest en op geen ander voorwaarde dan terugbetaling in katoen van een bepaalde kwaliteit, de middelen om de wijze te vinden van zoo te doen onder 's Gouvernements ondersteuning aan hen overlatende, maar met voorzorg tegen maatregelen die voor het land of de inboorlingen schadelijk konden werken. De Hollandsche ondervinding zou evenwel waarschijnlijk reeds lang een europesche teelt van katoen in Indië op breede schaal hebben aangelegd, zoo volkomen als grond en klimaat konden voortbrengen, en dan zouden wij thans reeds geweten hebben, wat tot heden nog onbekend is, of Indie al dan niet katoen kan voortbrengen die in kwaliteit niet onderdoet voor die van America.

Vervolgens, zegt de heer Money, ziet men hier de oplossing en verwezentlijking van het Engelsche plan ter werkelijke kolonisatie van Indie. Het klimaat van America en Australie maakt deze kolonien beter geschikt voor den Engelschen werkman, wiens ruwe kracht en geneigdheid om het zwakkere ras te onderdrukken, voor dit laatste hatelijk en beleedigend zijn. Maar het cultuurstelsel zou de hulpbronnen van Indie door middel van welopgevoede personen als bestuurders van den arbeid ontwikkelen, wier karakter en voorbeeld zegenrijk voor de bevolking zou wezen, en die de ware kolonisten zijn door ons Oostersch rijk gevorderd. Bij het bespreken der resultaten wordt de heer Money wel wat dichterlijk en als hij de aanzienlijke winsten en gelukkige uitkomsten beschrijft, verliest hij zich in vurige droombeelden. Zijn boek evenwel geeft ons geen aanwijzingen hoe zulk een stelsel in Britsch-Indie kan ingevoerd worden. De positive hinderpalen die daar bestaan in een vrije drukpers, in vast landbezit, en plegtig toegestane regten en regeling van magt, schijnen bij den eersten oogopslag onoverkomelijk. Maar zoo de heer Money te groote verwachtingen moge koesteren, houdt hij toch een degelijk aantal feiten over, en door deze op te merken, te verzamelen en toe te passen, heeft hij zich verdienstelijk gemaakt en een vraagstuk ter sprake gebragt, waarvan men meer en meer hooren zal.

INGEZONDEN STUKKEN.

De traktementen der ambtenaren en officieren.

Het afgeluisterd gesprek, tusschen een officier van het N. O. I. leger en een N. O. I. ambtenaar, medegedeeld in het laatste no. der *Java-Bode*, heb ik met genoegen gelezen; na al hetgeen door den ambtenaar zoo bondig en snedig werd gezegd, zal het wel geen nader betoog behoeven, dat een Luitenant betrekkelijk beter wordt bezoldigd dan een kommies op een der hoofdbureaux.

Ik had evenwel gaarne gewenscht dat de ambtenaar die zoo 't schijnt er niet aan gedacht heeft, dat er ook andere ambtenaren dan kommiezen zijn, omtrent de assimulatie der rangen in het algemeen, wat beter had gerepliceerd, want ik geloof dat de gegevens zoo hemelsbreed verschillen, dat ten minste, in den regel, voor zooverre hunne respective bezoldigingen betreft, eene vergelijking tusschen een ambtenaar en officier onmogelijk is, en dat het b.v. niet kan opgaan, om een majoor gelijk te stellen met een adsistent-resident of een kolonel met een resident. Dit eenigermate toe te lichten, zal welligt meer baten dan het drinken van eene flesch wijn op de verbetering van het lot der ambtenaren, al is het ook dat wij ons mogen verblijden dat het afgeluisterd gesprek zoo vriendschappelijk is afgeloopen, en niet tot eenige represailles heeft aanleiding gegeven.

Zoo men eene vergelijking wil maken moet men zich eerst afvragen: Wat wordt er vereischt om officier te worden? Wat wordt er vereischt om ambtenaar te kunnen worden?

Van den officier wordt alleen gevorderd, dat hij na een tweejarig verblijf aan de onderofficiers-school te Meester Cornelis een examen aflegge, dat evenwel zoo weinig beduidend is, dat het ter naauwernood kan worden gelijk gesteld met dat van de aspiranten voor de Militaire Akademie te Breda. Een ieder die op zijn 18de jaar als soldaat in dienst treedt, kan bij een goed zedelijk gedrag verzekerd zijn, dat hij na twee jaren onderofficier te zijn geweest, op de school te Meester Cornelis zal worden geplaatst, alwaar hij onder militair toezigt staande, wordt genoodzaakt al datgene aan te leeren wat voor het officiers examen wordt geëischt. Eenmaal officier zijnde, waartoe alle kans bestaat, daar het geval zeldzaam is dat iemand, althans na herhaalde poging wordt afgewezen, — wordt hem bij wijze van gratificatie, een som van *f* 700 uit 's lands kas toegelegd, en dan kan hij met het officiers naamboekje, (zijne vademecum totdat Kapitein Jas hem komt begroeten) in de hand, op zijne vingers narekenen wanneer hij Kapitein, Majoor, Lt. Kolonel, Kolonel ja Generaal-Majoor, en wat alles zegt Lt. Generaal, aspirant G. G. van N. I. zal wezen, verzekerd zijnde, dat zoo zijn tijd van promotie dáár is, hij niet zal worden gepasseerd, zonder dat hij daartoe meer dan voldoende reden mogt hebben gegeven. — Rustig gaat hij dan de toekomst te gemoet, en met zeer weinige becijferingen maakt hij zijn bestek, wanneer hij met pensioen kan gaan, en op een Buitentje bij Driebergen zijne eerste aspergies zal kunnen snijden.

Waar is het, dat niet alle officieren hunne carrière als soldaat begonnen, en dat eenigen hunner eene meer wetenschappelijke opvoeding aan de Militaire Akademie te Breda genoten, doch het aantal dezer laatsten is zoo gering, dat men gerustelijk als regel mag aannemen dat al de officieren van ons dapper leger hunne carrière als soldaat begonnen, terwijl vooral hierbij in aanmerking dient worden genomen dat volgens de bestaande bepalingen het bezoeken van de Akademie te Breda, niet als vereischte is gesteld, en daarbij hulde wordt gedaan aan de zinspreuk: „Een slecht soldaat die niet hoopt Generaal te zullen worden."

Hoe verschillend en meer kostbaar daarentegen is de opleiding tot ambtenaar. Na van zijne kindsche jaren af voortdurend onderrigt te hebben genoten, en eene reeks van examina te hebben doorworsteld, kwam hij op zijn 16de of 17de jaar aan de Akademie van Delft, alwaar gedurende 4 of 5 jaren de meeste volharding en het taaiste geduld van hem werden gevorderd om ten voldoening aan de wettelijke bepalingen, zich voor het eindexamen, vereischt tot erlanging van het Radikaal van ambtenaar voor de Indische dienst, te bekwamen; van het twintigtal met hetwelk hij gelijktijdig voor het eerst het an i tjā rā kā aanleerde, was hij een der zeldzame exemplaren welke het toppunt hunner wenschen zagen bekroond, de overigen misten genoegzamen aanleg, of konden aan de verleiding der wereldsche vermaken geen weêrstand bieden, en . . gingen op de chais.

Voordat onze ambtenaar in het genot van wachtgeld was gesteld, werden belangrijke sommen aan zijne opvoeding ten koste gelegd, hij mogt verwachten, dat zijne bezoldiging als ambtenaar daaraan geëvenredigd zoude wezen, en dat hij behoorlijk renten van het uitstaand kapitaal, vertegenwoordigd door zijne capaciteiten, zoude ontvangen, maar ach, bij nadere kennismaking met de Indische maatschappij leert hem de ondervinding dat zijne bezoldiging even toereikend is, om in zijne eerste levensbehoeften te voorzien. — De promotie welke hij in het verschiet heeft, is zoo wisselvallig, dat hij zich met de toekomst niet durft vleijen, niet alleen moet hij den lande gedurende eenige jaren gediend, maar vooral moet hij geschiktheid aan den dag hebben gelegd, om voor hoogere betrekking in aanmerking te kunnen komen, en wie verzekert hem aan dit naar het oordeel zijner verschillende chefs zoo rekbaar vereischte steeds te zullen voldoen?

Welligt zal iemand hiertegen aanvoeren: niet alle ambtenaren hebben het Radikaal van Indisch ambtenaar, doch dan doen wij hem opmerken, dat degene die aan dit vereischte niet mogt hebben voldaan, niet voor alle ambten benoembaar is, en met eene bezoldiging van *f* 450 zijn baton de marechal heeft:

Is het nu waar dat in den regel de opleiding tot ambtenaar gepaard gaat met de uitgave van hoogst belangrijke sommen, en die tot officier daarentegen geheel door het Gouvernement bekostigd wordt, dan mag men met vragen: Is het billijk, hen wat hunne bezoldiging en maatschappelijk standpunt betreft met elkander te vergelijken? bestaat er ten aanzien van den ambtenaar juiste verhouding tusschen loon en werk? de ondervinding geeft luid een ontkennend antwoord op die vragen; het feit is daar, dat voortdurend vele jonge ambtenaren 's gouvernements dienst verlaten, en bij particulieren, door welke zij beter bezoldigd worden, in dienst treden.

Mijnheer de Redacteur! ik mag niet meer ruimte van uw belangrijk blad vergen, om dit punt nader uit te werken, doch doe een beroep op uwe welbesneden pen om dringend en herhaaldelijk op dezen toestand te wijzen, is het niet ten behoeve van het finantieel belang der ambtenaren, daar men met regt kan zeggen, dat het hun vrij staat, des verkiezende de dienst te verlaten, laat het dan wezen in het welbegrepen belang van het gouvernement, hetwelk zekerlijk niet goed zal worden gediend door ambtenaren, die niet naar behooren worden bezoldigd. — De strekking van dit geschrijf was alleen om den luisteraar, die zoo trouwhartig ons het gesprek tusschen den officier en den ambtenaar heeft medegedeeld, te verzoeken, om wanneer hij andermaal bij de bespreking van dit onderwerp tegenwoordig mogt wezen, alsdan zijne bescheidenheid af te leggen, en met het bovenstaande het woord te doen voor

EEN AMBTENAAR VAN DELFT.

Waarde Redakteur!

Er heeft zich in Engeland nog eene stem doen hooren over ons doen en laten op Java. In het *Fraser's Magazine* van April 1861 vindt men een artikeltje van een Anglo Batavian, waarin een overzigt gegeven wordt van den tegenwoordigen toestand van Java, „as detailed in recent official reports and even official publications." Het is lang zoo vleijend niet voor ons als het werk van Mr. Money. Integendeel wij moeten op elke bladzijde hooren, dat wij niet waard zijn om Java te bezitten, „die prachtige bezitting die voor Engeland verloren is gegaan tengevolge van het verzuim van een onverschillig staatsman." Aan hatelijkheden tegen ons Hollanders ontbreekt het niet, maar wat de verontwaardiging van den schrijver vooral schijnt te hebben gaande gemaakt is de ergerlijke levenswijze die wij hier leiden. Zijn mededeelingen te dier zake zijn te kurieus om ze niet zoo veel mogelijk algemeen bekend te maken.

Van de invoeren op Java sprekende, wijst de Anglo-Batavian op een cijfer van *f* 1.655.000 dat in 1857 aan wijn en sterke dranken zou zijn aangevoerd en daarna vervolgt hij: In dit warme klimaat maken én Europeanen, én chinezen, én inlanders een vrij geregeld gebruik van geestrijke dranken. In Europesche huisgezinnen vooral is het gebruik van wijnen en sterke dranken zeer groot. De jeneverflesch en de sigarenkist zijn altijd bij de hand en de eerste verrigt zijn vernietigingsarbeid hier nog met meer spoed dan in Europa. Een Americaan die de reis over Java maakte, en wiens gevoelen mij vrij juist voorkomt, schreef o. a.: Op elken vreemdeling maakt het den indruk dat de Hollander den volgenden leefregel heeft aangenomen. Als hij 's morgens opstaat neemt hij een glaasje schnapps en steekt hij een sigaar op; voor hij om acht uur zijn ontbijt neemt, pakt hij weer een schnapps; gedurende den geheelen voormiddag rookt hij en draagt behoorlijk zorg dat zijn verhemelte niet droog wordt; en voor hij met tiffen begint neemt hij nog een schnapps. Na tiffen steekt hij al weer een sigaar op en gaat dan zijn middagdutje doen; naauwelijks is hij daarmede gereed of hij gebruikt thee, een schnapps en hij rookt; en als hij gekleed is pakt hij een schnapps met bitter om den eetlust op te wekken. Aan het middagmaal wordt hoe eer hoe beter een eind gemaakt, om zijn sigaar maar weer te kunnen aansteken, en nadat hij al den tijd doorgerookt heeft, dien hij ter bevordering van de digestie met toeren of luieren doorbrengt, zit hij den ganschen avond met zijn jenevergrog, waar maar een idéetje water in is, naast zich onophoudelijk bezig om aan zijn sigaar te trekken."

Ziedaar met welke vleijende kleuren wij voor den vreemdeling worden afgeschilderd!

De schrijver van het artikel, waaraan bovenstaande regelen ontleend zijn, schijnt overigens bijzonder goed op de hoogte te zijn van het door hem behandelde onderwerp. Hij vertelt o. a. dat een Hollandsche (achter dit woord staat in het oorspronkelijke een uitroepingsteeken) spoorweg-aannemer onlangs belast is om de *hoofdplaats* van Java van een spoorweg te voorzien, waarvoor hij van het Koloniaal Bestuur 125.000.000 guldens zal ontvangen.

Ook van de zeden en gewoonten van den inlander heeft hij bijzonder heldere begrippen. Volgens hem is het onderstaande drinklied afkomstig van den Persischen poëet Hafis, very populair amoung the Mahomedans of Java (bij gebrek aan een Javaanschen of Maleischen text wordt door den Anglo-Batavian de volgende Fransche vertaling medegedeeld):

Porte les verres à la ronde
  Enfant, et remplis les de vin;
Tout les maux dont la vie abonde
  Sont guéris par ce jus divin.
Si ton front a déja des rides,
  Si tu crains la longueur des nuits,
Jette dans ces flammes liquides
  Tes souvenirs et tes ennuis.

Loin de nous ce buveur morose,
  Qui pleure toujours ses vingt ans.
Les vins, couleur d'ambre et de rose,
  Voila les fleurs et le printemps!
Tout est fané dans nos parterres,
  Le rossignol fuit nos berceaux,
Trinquons; le cliquetis des verres
  N'est-ce-pas le chanson des oiseaux?

Laissons la fortune maitresse
  Chez les sots et les méchants;
Que nous donnerait la richesse?
  Voici du vin, voici des chants!
Chaque nuit je revois en songe
  Une ingrate qui m'a trahi;
O vin! rends moi ce doux mensonge
  Verse moi l'amour et l'oubli.

Ik heb de eer te zijn

Uw dienstvaardige

V. D. B.

MARINE-AANGELEGENHEDEN.

Na op Vrijdag den 26 dezer Soerabaija verlaten te hebben is Zr. Ms. schroefkorvet *Prinses Amelia*, onder bevel van den kapitein luitenant ter zee A. J. Kroef, op gisteren alhier ter reede aangekomen.

Met den 1sten Augustus zijn op die korvet overgeplaatst, om daarmede wegens langdurig verblijf in deze gewesten te repatriëren:

1o. van het thans aan het marine établissement te Onrust in reparatie liggende stoomschip *Ardjoeno*, de luitenant ter zee 1ste klasse Jhr. W. F. van Spengler, onder eervolle ontheffing van zijne betrekking als eerste officier van dat stoomschip en benoeming als zoodanig aan boord van de *Prinses Amelia*.

2o. van het alhier ter reede liggende wachtschip *Palembang*, de luitenant ter zee 2de klasse W. F. Meijen en de officier van gezondheid 3de klasse J. B. Coomans de Ruiter.

3o. van de met ult. dezer te Onrust buiten dienst gestelde schoenerbrik *Rembang* en zulks met intrekking van hunne plaatsing op het alhier ter reede liggende wachtschip:

De luitenants ter zee 2de klasse J. D. J. van der Hegge Spies en W. van Oorschot en de adjunct administrateur K. F. Gerth van Wijk, en

4o. van het eerlang alhier ter reede verwachte stoomschip *Madura*, de luitenant ter zee 2de klasse E. B. Bonn.

Met denzelfden datum gaat van Zr. Ms. schroefkorvet *Prinses Amelia* op Zr. Ms. raderstoomschip *Ardjoeno* over, om later met dien bodem naar Nederland terugtekeeren, de luitenant ter zee 1ste klasse Jhr. A. C. van Haeften, onder eervolle ontheffing van zijne functie als eerste officier van die korvet en benoeming als zoodanig aan boord van de *Ardjoeno*, terwijl aan boord van het alhier ter reede liggende wachtschip *Palembang* zijn overgeplaatst: de luitenant ter zee 2de klasse H. K. Koning en de Adelborsten der 1ste klasse P. F. Baron van Heerdt en O. M. de Munnich.

Van laatstgenoemd wachtschip is de luitenant ter zee 2de klasse G. Kruijs op de *Ardjoeno* geplaatst ter vervanging van den luitenant ter zee 2de klasse G. J. W. Hooghwinkel, die na aankomst van de *Madura* ter dezer reede, op dien bodem overg[aat]. Bij het vertrek van laatstgemelden stoomer, van Muntok is luitenant ter zee J. H. Benthem Reddingius verwisseld met [den] hierbovengenoemden luitenant ter zee Bonn, laatstelijk bekend [op] de rol van Zr. Ms. schroefstoomschip *Samarang*.

Van het wachtschip *Juno* te Soerabaija is de luitenant ter [zee] 2de klasse J. Loots overgeplaatst in de bovensol van het stoo[m]schip *Suriname*, behoorende tot de zeemagt bij de expeditie in [de] Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo. Ten slotte is met [het] Nederlandsche koopvaardijschip *Copernicus*, kaptein Visser, gisteren alhier ter reede gekomen de officier van administra[tie] 2de klasse B. A. Stieler en ter nadere beschikking op het alhi[er] ter reede liggende wachtschip geplaatst.

Met den 1 Julij jl. zijn ingevolge Zr. M. besluiten van den [..] Junij te voren No. 50 bevorderd:

Tot *Schouten bij Nacht*, de kapiteins ter zee C. J. Berghuis, G. Escher en J. Maij.

Tot *Kapitein ter zee*, de kapitein luitenants ter zee M. Caza[n] van Staphorst, W. A. de Gelder, C. P. de Brauw en A. D. Clarkson.

Tot *Kapitein Luitenants ter zee*, de luitenants ter zee der 1[ste] klasse S. H. Binkes, W. C. Klis, J. H. O. Arntzenius en Jh[r.] H. P. de Kock.

Tot *Luitenants ter zee der 1ste klasse*, de luitenants ter zee d[er] 2de klasse H. Houij, W. H. F. van Oordt, W. F. van der Burg, F. H. T. Troester, H. C. M. E. Habets en H. K. Koning.

Tot *Luitenants ter zee der 2de klasse*, de adelborsten der 1st[e] klasse J. G. J. Spanjaard, J. F. van Manen, R. H. Jarman, J. C. Egter, J. C. de Ruijter, de Wildt, D. C. Brand, H. J. Klein, P. le Comte, P. F. Baron van Heerdt, W. J. van Loenen. Jhr. C. G. J. Barnaart, N. A. de Vries, Jhr. W. M. de Gijzelaar, H. J. R. Sutherland, D. O. Heldewier, G. J. Buijskes, R. F. du Cloux, Jhr. Q. Hoeufft, O. M. de Munnick en D. C. Visser.

Tot *Inspecteur van administratie*, de officier van admistratie 1ste klasse C. J. Lina.

Tot *Officieren van administratie 1ste klasse*, de officier van administratie 2de klasse W. C. Olivier.

Tot *Officieren van administratie 2de klasse*, de officieren van administratie der 3de klasse W. H. F. Vogel, J. F. J. Mahien en A. J. Looijen.

Tot *Officieren van administratie de 3de klasse*, de adjunct administrateurs J. P. Faubel, J. Breeman, K. F. Gerth van Wijk, P. F. van Wage, F. W. L. A. Hirschmann, W. Hanegraaff en J. C. de Vriese.

Tot *Adjunct administrateurs*, de scheepsklerken J. G. Bebelaar, G. D. van Werdt, M. D. L. Hertzveld, C. H. S. Pastor en J. A. Kruijt.

Op daartoe gedaan verzoek is aan den Vice-Admiraal A. J. de Smit van den Broeke, Directeur en Kommandant der Marine te Vlissingen, en aan den Kapitein ter zee W. H. Ditloff Tjassens, eervol ontslag verleend onder toekenning van pensioen.

Voorts zijn op pensioen gesteld de Schouten bij Nacht A. Baron Collot d'Escury en J. F. E. van Römer, zoomede de inspecteur van administratie A. M. Westerouen van Meeteren.

NEDERLANDSCH-INDIE.

BATAVIA.

De stoomboot *Padang*, kapitein Guijot, kwam Donderdag namiddag ter dezer reede, de mailpakketten aanbrengende met berigten, loopende tot 26 Junij jl.

Gedurende de maand Julij 1861 is in de Spaarbank ingebragt geworden . . . . . *f* 16,865.45
en daaruit terug genomen . . . . » 43,940.59
Op Ulto. Julij 1861 beliepen de Inlagen van 1241 Inleggers . . . . *f* 969,516.47
en zijn tot dien datum terug genomen » 508,966.47

Zoodat ingelegd blijft *f* 460,550.—

Wij vestigen de aandacht onzer Lezers op de aankondiging van het Bataviaasch Praauwenveer, waarbij de Stoomer *Tjiliwong* tot het vervoer van passagiers van en naar de reede wordt aangeboden.

Wij hopen dat deze vaart aan het beoogde doel moge beantwoorden, en vooral bij debarquement van troepen worde aangewend.

De Heer Robbio is alhier van Samarang aangekomen en heeft het voornemen vóór zijn definitief vertrek van Batavia alhier nog één concert te geven.

Met het Nederlandsch schip *Johannes Anthonis*, kapitein A. de Voogd van der Straaten, den 30sten Julij alhier ter reede gekomen, is gearriveerd een detachement suppletietroepen, sterk 150 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den van verlof terugkeerenden kapiteir der infanterie de Vassy, medegeleiders de 2de luitenants der infanterie van Dijk en Bomles.

Het detachement heeft zich gedurende den overtogt goed gedragen.

Aangekomen Vreemdelingen.

VAN 30 JULIJ TOT 2 AUGUSTUS 1861.

MARINE-HOTEL. Boesch, van St.-Galle. — H. J. Lion, van Batavia. — Conrad, van Cramat. — Hovig, van Soerabaija. — Robbio, van Idem.

HOTEL DER NEDERLANDEN. Jones, van Schotland. — O. van Dijk, van Rotterdam. — R. P. Bowles, van Idem. — Rittershans, van Singapore. — Raders, van Japara.

JAVA HOTEL. J. de Hoog, van Nederland. — Hartsteen, van Samarang. — Vogel, van Idem.

HOTEL DES INDES. St. Aulaire en echtgen., van Nederland. — Guyot en echtgen., van Singapore. — Taylor, van Idem. — Visser, van Nederland. — van der Hen, van Idem. — Stieler, van Idem. — van der Hoeven, van Batavia. — van der Wulp, van de Reede. — Lestrade, van Idem.

HOTEL WILLEM II. G. Stroom, van het Hospitaal. — Grebner, van Batavia, — Roelandt, van Samarang. — Schreuder, van Djokdjokarta.

Aangekomen Passagiers te Batavia.

van 31 JULIJ tot 2 AUGUSTUS 1861.

Met de Ned. bark Copernicus, Kap. L. Visser, de off. van adm. Strelen, de hh. Essers, Struik, Horsh en van de Ven van Rotterdam.

Met de Ned. bark Johannes Anthonius, Kapt. A. de Voogd van der Straaten, de Kapt. der Inf. de Vassij, 2de Luit. van Dijk en Bomles en 150 onder-officieren en manschappen van Rotterdam.

Let het Ned. Ind. Stooms. Padang, Kapt. A. Guijot, de hh. C. Schultze, Albrecht, R. Ritterhaus, J. B. Taijlor, J. Bosch, Cheriman, Mevr. Cassalette en Mejufvr. Haseldern van Singapore via Riouw en Muntok.

Met het Ned. Ind. Stooms. Ambon, Kapt. W. Vogel, de Off. van Gez. Hartsteen en Schreuder, Apoth. Roelandt, Kapt. Thörig, de hh. C. Valkenburg, Echtg. en 2 kinderen, Jhr. van Rader, Levijsohn, Bunga, de Lijster en Z. M. troepen van de Molukkos via Soerabaija en Samarang.

Vertrokken Passagiers van Batavia.

VAN 27 TOT 30 JULIJ 1861.

Met het Ned. Stooms. Batavia, kapitein G. A. Neije, de kapt. der Art. Weber, Echtg. en een kind, luitenant ter zee 1 kl. Slegt, de hh. Witterland, Kökler, C. Klein, Schäfer en Echtg., Mollinger en Z. M. troepen naar Singapore via Muntok en Riouw.

Met het Stooms. Oenarang, kapitein van Hulstijn, de hh. P. Tiedeman, Weghake, Ferns, de Dieu Stierling, Thomas, Severing, Andreas en Echtgenoot, Peiloq, Wildering, Call, mevrouwen Peereboom, Voller en dochter, Cook, Abkoude en kind, Mejufvrouwen Muller-van Hogezand en Briet naar Samarang en Soerabaija.

Batavia. — Gedurende de maand Mei 1861 is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen eene som van *f* 799,157,73.

De ontvangst over de eerste vijf maanden van 1861 bedraagt . . . . *f* 4,069,740.95^5

Hieronder is echter begrepen aan fictieve regten op Gouvernements-producten . . . . *f* 579.862.11

Aan te rugbetaalde regten » 40.707.79^5

———— » 620.569.90^5

Zuivere ontvangst . . . *f* 3,449,171.0^5

Gedurende de eerste vijf maanden van 1861 is meer ontvangen dan over dienzelfden tijd:

in 1859 *f* 781.258.74^5

in 1860 » 225.260.64^5.

— Van gouvernementswege zijn te Buitenzorg publiek uitbesteed de ondervolgende leverancien en verrigtingen, ten dienste van dat gewest, gedurende de jaren 1862, 1863 en 1864:

1e. de levering van gras en padi ten behoeve der gouvernements postpaarden op de stations, per paard 's maands:

Buitenzorg	tegen *f* 8.40.
Wangon, Gadok, Tjiceroa en Toegoe . »	- 6.90.
Tjiloear. . . . . »	- 7.50.
Tjibinong . . . . »	- 7.00.
Tjiimangies . . . . »	- 6.00.

2e. het beslaan van 's gouvernements postpaarden in die afdeeling, tegen *f* 1 per paard 's maands.

3e. het repareren van karren en tuigen bij de posterijen aldaar in gebruik, tegen *f* 99 's maands.

4e. de levering van voeding aan de gevangenen te Buitenzorg, daaronder begrepen de olie benoodigd tot verlichting der gevangenis aldaar, tegen *f* 0.21 per hoofd daags.

5e. het transport van zout van Batavia naar Buitenzorg, tegen *f* 0.69^5 per pikol.

— In de bestuursvergadering der Nederlandsch-Indische Maatschappij van Nijverheid en Landbouw, gehouden op Dingsdag den 30sten Julij jl. zijn benoemd: tot gewoon lid, de heer P. C. Lans; tot besturend lid, de heer H. de Bruijn, en tot secretaris, de heer H. L. Janssen, in de plaats van den op zijn verzoek als zoodanig ontslagen mr. J. A. van der Chijs.

Bantam. — In den avond van den 20sten Julij zijn door een hevige windvlaag een aantal pannen van de daken der twee nieuwgebouwde zout-depôt-pakhuizen te Tanara afgewaaid, terwijl in de rivier van Tanara een praauw manjang is omgeslagen, stootende tegen eene sampan van het Tjuniaveer van Batavia. Ook zijn in de dessa Pasisir drie bamboezen huizen omgewaaid, en de daken van de bijgebouwen op het erf van den demang van Tanara zwaar beschadigd; aanhoudende zware regen is zeer nadeelig geweest voor den aanmaak van zout.

Buitenzorg. — Op Vrijdag den 19den Julij jl. des namiddags ongeveer te 4 uren, 12 minuten, heeft eene aardbeving plaats gehad. De beweging was golvende, de rigting van het Westen naar het Oosten en de duur ongeveer 20 seconden.

Banjoemaas. — In den namiddag van den 20sten Julij is te vijf uur het onweder geslagen in eene goeboek, staande op een der sawa-velden, behoorende aan de dessa Bandjarsari Wetan, district Kerta Negara, afdeeling Poerbolingo, alwaar 7 mannen en 4 vrouwen eene schuilplaats voor den regen hadden gezocht.

Drie dezer vrouwen zijn het slagtoffer geworden van het weder. Van ééne, getroffen aan het hoofd, waren de hoofdhairen verbrand en was het geheele lijf overdekt met brandwonden, zoodat zij dadelijk is bezweken, terwijl de beide anderen, verbrand op het lijf, een halven dag buiten kennis hebben gelegen, en eerst twee en een halven dag later haar spraakvermogen terugbekwamen. Zij zijn ter verpleging opgenomen in het thans tot ziekengesticht ingerigte verblijf en verkeeren buiten levensgevaar.

Kediri. — Buitengewoon zware overstroomingen hebben in de rivieren Ngasinan en Goenoeng-lor gedurende den 7den, 8sten en 9den Julij plaats gehad, ten gevolge van vele regens, welke in die dagen in het regentschap Trengalek zijn gevallen.

De schade hierdoor veroorzaakt is als volgt: twee groote houten bruggen met name Pagalan en Djadjar over de Njasinan-rivier, deels ingestort, deels weggedreven; een kleine houten brug nabij de hoofdplaats van het district Goenoeng-lor; allen behoorende tot het regentschap Trengalek.

Voorts heeft men in verschillende dessa's, gelegen langs de rivieren Ngasinan en Goenoeng-lor, tien menschenlevens te betreuren.

Twintig buffels, zes-en-dertig schapen en een duizendtal pluimvee zijn omgekomen.

Negen-en-veertig huizen zijn deels ingestort, deels met den stroom weggedreven.

Honderd zeventig hamat padi, en honderd en negen pikol koffij zijn grootendeels bedorven.

De schade, die de bevolking in dat regentschap geleden heeft, wordt op p. m. *f* 5.000 geschat.

Maatregelen zijn genomen om, in een en ander dadelijk te voorzien.

Lampongsche Districten. (Junij). — Daar de padioogst bijna was afgeloopen, werkte de bevolking ijverig aan de ladangs voor den volgenden aanplant van dat gewas. Met den meesten aandrang werd het planten van tweede gewassen aanbevolen, ten einde mogelijk gebrek aan voedingsmiddelen te voorkomen.

De gemiddelde prijs van de rijst in deze residentie was gedurende Junij 1ste kwaliteit *f* 8 per pikol, 2de kwaliteit *f* 6,50 per pikol, 3de kwaliteit *f* 5,50 per pikol.

De bevolking was ook druk bezig met het aanleggen van kweekbeddingen voor den koffij-aanplant van 1861 op 1862.

De oogst van dit product oven dit jaar kan zeer gunstig genoemd worden; alleen in de afdeeling Sepoetih werd door 2 handelaren van Soelan Bawang ingekocht voor eene waarde van *f* 4000.

De peperaanplantingen werden hier en daar schoon gemaakt en daar, waar zulks noodig was, inboetingen bewerkstelligd.

De oogst van dat gewas beloofde over het algemeen voordeelig te zullen zijn.

Om de in de afdeeling Toelang Bawang heerschende pokziekte tegen te gaan, werden de bijkomende lijders onmiddelijk afgezonderd op rakits benedenwinds van den tegenovergestelden onbewoonden oever van de rivier Toelang Bawang.

Deze maatregel werkte gunstig en zou waarschijnlijk veel bijdragen om eene epedemie in die afdeeling te voorkomen.

In de maand Junij viel er veel regen, afgewisseld door drukkende hitte, terwijl de nachten en morgenstonden zeer koud waren.

Van de aan zee gelegene plaatsen dezer residentie kwamen ter hoofdplaats aan 7 praauwen en vertrokken 18 derwaarts.

Van Java en van plaatsen buiten Java gelegen, kwamen aldaar aan 25 en vertrokken derwaarts 32 praauwen.

Van Batavia kwamen te Telok Betong 3 en vertrokken derwaarts 4 râ-vaartuigen.

De handel was gedurende het afgeloopen kwartaal zeer levendig.

Op de diverse strandplaatsen in de binnenlanden, alsmede te Telok Betong, werden gedurende dat tijdvak ingevoerd: *f* 52,080 aan zilveren munt, 5608 pikol rijst, 85 paarden; benevens manufacturen van Oosterschen en Westerschen oorsprong; en uitgevoerd: *f* 46,429 aan zilveren munt, 2421 pik. gomelastiek, 1771 pikols dammer, 485½ pikol koffij, 769 pikol peper, 650 pikol kapas, 19050 stuks klappernooten, 1080 bossen bindrotting, 43 stuks vogelnestjes, 70 katti olifantstanden.

Den 6den Junij passeerden Hadji Aboebakar, alsmede Hadji Achmad de zoogenaamde Kwala op 3 palen afstands van Telok Betong, aan den weg naar Tandjongan gelegen. Terwijl zij in eene djoekoeng gezeten, hunne gezadelde paarden de rivier lieten overzwemmen, werd een dier beesten door een krokodil van achter aangevallen en in de diepte medegesleept.

Vijf à zes dagen later vond de eigenaar den kop van het paard en eenige stukken leder, afkomstig van het zadel, aan den oever van die rivier op een afstand van 300 à 400 passen van de Kwala liggen.

Men zal trachten Palembangers, die krokodillen weten te vangen, naar de Lampongs te doen komen, ten einde de zich in de Kwala bevindende krokodillen magtig te worden.

Gedurende de maand Junij werden afgemaakt 13 tijgers en 28 rhinocerossen, waarvoor *f* 982 aan premiën is uitbetaald.

— Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo (Junij — 16 Julij). De toestand van dit gewest is in den laatsten tijd zeer verbeterd.

Het bestuur in de onder-afdeelingen werkte geregeld, doch werd somwijlen belemmerd door de lauwheid en den minderen dienstijver van enkele inlandsche hoofden.

De binnenlandsche handel was gering, zoowel tengevolge van de restrictive bepalingen op den invoer van zout en andere levensbehoeften in de bovenstreken als wegens de vrees der handelaren, om door zwervende benden muitelingen overvallen en beroofd te worden.

De geest der aan ons gezag onderworpene bevolking was over het algemeen gunstig, hetgeen gebleken is bij de pogingen onzer vijanden, om in de afdeelingen Martapoera en Amoenthaij eene reactie te bewerken.

In de Tanah-Laut, Doeson en Bekompaij, Kapoeas en Kahaijan bleef de rust ongestoord.

Ook van de Zuider afdeeling bleven de tijdingen gunstig. Kiaij Djaija Nagara, hoofd van Pemboeang, heeft in de maand Junij met eenig gewapend volk een verkenningstogt in de bovenlanden gedaan, zonder evenwel eenig spoor van vijandig gezinde Dajaks te ontdekken.

Volgens een aan den civiel-gezaghebber der Zuider-afdeeling gerigt schrijven van den pangeran Kentjana Ningrat van Kottawaringin zoude de regerende vorst van dat rijk pangeran Katoe Anoem Herman Sjah reeds sedert eenigen tijd gevaarlijk ziek zijn.

Van de Oostkust bleven de tijdingen bevredigen. Voor zoover bekend is, heerschte in de verschillende rijkjes aldaar eene gewenschte rust.

Het vermoeden bestond evenwel, dat Koesan en Batoe-Litjin tot schuilplaatsen verstrekken aan de oproerlingen uit het oude Bandjermassingsche rijk.

Op den 28sten Junij arriveerde van Batavia ter hoofdplaats de gouvernements stoomer *Java*, met den staf en eene inlandsche kompagnie van het 7de bataillon infanterie.

Aldaar bleef alles rustig, en kwamen in het begin van de maand Julij weder een 30tal zwervelingen, waaronder een 4tal goesti's, uit de wildernissen terug om zich te onderwerpen.

Ook te Martapoera bleef alles rustig, is weder de bedrijvigheid en het vertier van vroeger teruggekeerd, en droeg alles de blijken, dat het vertouwen is hersteld. Niettemin bleven onze troepen aanhoudend met hunne patrouilles voortgaan.

Langs de Riam Kanan en Riam Kiwa en in het district Margasari werd hoe langer hoe minder van muitelingen vernomen en slechts hier en daar een verdwaalde opstandeling gevat.

Ten Noorden van soengei-Alang, in het bosch tusschen de Riam Kanan en Kiwa gelegen, hield zich toemengoen Gamar, met een 60tal muitelingen in eene benting op, doch werd door eene patrouille onder luitenant van Sorgen aangevallen, en met verlies verdreven, waarna de benting werd vernield.

De vijand scheen dan ook uit die streken grootendeels verdwenen te zijn, wegens de menigvuldige nederlagen en verliezen, die hij daar herhaaldelijk leed, en wegens gebrek aan leeftogt; zooveel mogelijk zijn al de ladangs en rijst-voorraad der muitelingen vernield, is de bevolking, die ten Oosten onzer versterkingen woonde, gelast zich ten Westen te vestigen of in groote kampongs zamen te wonen, alwaar de bevolking zich zelve kan verweren of door ons spoedig geadsisteerd worden.

Den berg Pamaton, waar de vijand in de maand Julij zijne krachten een paar keeren beproefd heeft, scheen hij wegens zijne herhaalde nadeelen voor goed verlaten te hebben. Vermoedelijk is de vijand teruggetrokken in de bosschen van de afdeeling Amonthaij of naar de bovenlanden van Koesan of Batoe Litjin alwaar de vijand steeds een toevlugtsoord vond.

Op den 10den Julij is de kapitein, adsistent-resident van Vloten van Amonthaij opgerukt met 140 man over Barabei naar het oosten (grenzen van Tjantong), alwaar volgens een vrij aanneembaar berigt Hidajat zich nabij den berg Hanioe ophield.

Deze togt zal vermoedelijk 8 of 10 dagen duren.

Na terugkomst dezer kolonne, zal Toendakan, oostwaarts van Pringin, alwaar zich ook vijanden onder de bloedverwanten van Djali ophouden, getuchtigd worden.

In Amandit, Alai en Tabaloeng was alles rustig.

De militaire kommandant van Tabaloeng heeft een brief ontvangen van Hadji Kasoema Ningrat, hoofd van Boven-Pasir, neef van den tegenwoordigen Sultan, verzekerende, dat de Pasirezen nimmer met den vijand gemeene zaak maakten.

Op den 6den Julij rukte de luitenant de Graeff tegen Anahom op, en verjoeg den vijand uit al zijne versterkingen en versperringen, die vernietigd werden. Bij dezen aanval raakte een soldaat zwaar gewond.

Te Tellang zijn weder een 60tal Siongers teruggekomen van hen, die vroeger bij den togt naar de Aijoe-rivier in 's vijands handen waren gevallen, doch aan welken het thans gelukt is, om aan 's vijands waakzaamheid te ontkomen. Volgens deze teruggekeerden hield Antasari zich met zijn gezin en een 500tal, volgelingen bij Goenoeng Tongka op. Er ontbraken nog ongeveer een 40- en 50tal Siongers, waaromtrent ook de hoop gekoesterd werd, dat deze zullen weten te vlugten.

Eenig slecht volk uit Karna en Ajoe heeft intusschen een inval gedaan in Pakoe en Daijoe, en daar een 20tal ons genegene inwoners ontvoerd.

De Siongers, welke over dit feit hoogst gebelgd zijn, hebben het plan gevormd om weêrwraak te nemen in Karau en daar alles te vernielen en te verwoesten wat ontmoet zou worden.

Indien het doel kan bereikt worden, om al de padi en ladangs in Karan te vernielen, zal dit groot voordeel geven aan Siong en Patai, daar deze landschappen alsdan niet zooveel meer zullen te lijden hebben van vijandelijke strooptogten, om reden dat de opstandelingen wegens gebrek aan voeding genoodzaakt zullen zijn Karau te verlaten en zich meer noordelijk op te houden.

Van Soera Pati, Karta Pati c. s. werd niets meer vernomen. Het volk der beneden-Barito, dat bij eene vroeger door den resident uitgevaardigde publicatie gelast was, zich beneden Mengkatip te vestigen, daar het anders als vijand zal beschouwd worden, begon af te komen, terwijl verscheidene hunner aanstalten maakten, om ook aan dien last te voldoen. Ten einde den vijand te beletten deze emigratie tegen te werken, en de twijfelaars tot gehoorzaamheid te bewegen, zou den 16den Julij de *Celebes* naar de Doesson gaan, om gezegde verhuizing te beschermen.

De gezondheid der troepen laat te wenschen over.

In de maand Junij kwamen ter hoofdplaats aan 9 schepen en 14 praauwen, te zamen metende 1072 lasten, en vertrokken 11 schepen, 1 Chinesche wangkang en 8 praauwen, metende 1370¼ last.

Aan inkomende en uitgaande regten werd ontvangen

eene som van	*f* 7319.97^5
in de 5 eerste maanden van 1861 . . .	» 26659 40^5
	f 33979.38
in de 6 eerste maanden van 1860 . . .	» 21954.70
meer in 1861	*f* 12024.68

Aan zout werd in de md. Junij gedebiteerd:

	94 koijangs	28 pikols	51¼ ponden.
in de 5 eerste maanden van 1861 . .	343 »	2 »	62¾ »
te zamen	438 koijangs	— pikols	94 ponden.
in de 6 eerste maanden van 1860 . .	305 »	11 »	— »
meer in 1861 . .	132 »	19 pikols	94 ponden.

De ontginning van steenkolen te Pangaron werd in de maand Junij zoo veel doenlijk voortgezet, in verband met het beschikbare aantal dwangarbeiders. De afvoer naar Bandjermassing bedroeg 120 ton.

De gezondheidstoestand op het etablissement liet niets te wenschen over. De in behandeling geblevene poklijders herstelden allen, en, daar geene lijders zich meer opdeden, kan de epidemie als geëindigd worden beschouwd.

De voorraad steenkolen te Bandjermassing bedroeg op ultimo Junij 756 ton.

Ternate. (Mei en Junij.) — Na het overlijden, op den 20sten November 1859, van Z. H. den Sultan van Ternate, Tadjoel Moelki Amiroedin Iskander Kaolani Sjah Poetra Mohamad Djin, werd het bestuur van dat rijk voorloopig, onder het hooger toevoorzigt van den resident van Ternate, opgedragen aan eene commissie, bestaande uit den rijksbestierder of djoegoegoe, als hoofd der bobato-doenia en der bevolking, uit den kapiteinlaut, als den eersten der prinsen, en den hoekoem-soasio of eersten policiehoofd der hoofdplaats, geadsisteerd door den secretaris van het rijk van Ternate.

Dit tusschenbestuur heeft thans opgehouden te bestaan, ten gevolge van de benoeming tot Sultan op den 16den Maart, van prins Mohamad Arsad, kapiteinlaut van Ternate. Hij werd den 30sten Mei als Sultan geïnstalleerd met inachtneming van het gebruikelijke ceremonieel.

De resident Bosch, benoemd tot resident van Menado, vertrok den 13den Mei met het rijksstoomschip *Het Loo* naar zijne bestemming.

De pokziekte bleef op vele plaatsen heerschen; op

Ternate echter kwamen slechts eenige gevallen voor.

Op Halmaheira moeten onder de bevolking der strandnegorijen, die naar het gebergte geweken is, vele zieken zijn en de dooden zelfs onbegraven blijven of in de rivieren geworpen worden.

Te Kao op Halmaheira werd een Alfoersch meisje van 9 of 10 jaar oud door hare ouders levend begraven, omdat zij aangemerkt werd als de eerste zieke te zijn geweest (pohon penjakit). Niettegenstaande hare smeekingen en beloften om naar eene andere plaats te gaan en van niemand hulp te zullen vragen, werd het arme kind gebonden en in den grafkuil geworpen.

Op den 14den Mei dreef aan het te Ternate, nabij het fort Oranje een praauwtje, waarin het lijk van een inlander gevonden werd, waarvan het aangezigt geheel met bloed bevlekt was. Vermoedelijk was hij een poklijder, die de ziekte buiten zijne woonplaats had gekregen en door de bevolking in een praauwtje naar zee was gezonden.

Op Tidore is de pokziekte erg toegenomen; juiste opgaven omtrent het aantal zieken en dooden konden ook aldaar niet verkregen worden.

De plaatselijke geneesheer van Ternate is derwaarts vertrokken om zoo mogelijk geneeskundige hulp te verleenen. Het is opmerkelijk, dat op Tidore niemand door de pokken werd aangetast, die gevaccineerd was, hetgeen het vertrouwen in die onlangs aldaar ingevoerde kunstbewerking zoo zeer heeft versterkt, dat de gezonden zonder aarzelen de woningen der zieken bezochten en hun de noodige hulp bewezen.

Van Halmaheira zijn eenige menschen op Tidore gekomen om gevaccineerd worden. Het gelukte echter niet om de Alfoeren daartoe over te halen.

Van de Soela-eilanden is berigt ontvangen, dat 10 praauwen met Tobellorezen van de noordkust van Boeroe op Soela mangoli zijn gekomen en aldaar roof en moord hebben gepleegd.

Het stations kommandement der marine in deze wateren is overgegaan van den luitenant ter zee 1ste klasse H. C. Klis, kommandant van het rijks-stoomschip *Het Loo*, op den luitenant Jkhr. H. de Kock, kommandant van het stoomschip *Reteh*.

Den 30sten Junij 's namiddags te 2 uren is een ligte schok van aardbeving gevoeld, die slechts een paar seconden duurde; de rigting kon niet worden geobserveerd.

De weersgesteldheid was gedurende de maand Mei zeer drukkend, hoewel er veel regen viel, echter minder dan in de vorige maanden.

De handelsbeweging vermeerderde eenigzins door de concurrentie der Manillarezen, die met 3 vaartuigen ter reede, om strijd hoogere prijzen, voor de weinige tripang en schildpad, die ter markt was, boden. De handelaren van Ternate maakten daarbij goede rekening.

Timor. (Junij) Op den 4den en 18den Mei werden uitbarstingen waargenomen van den berg Nobo, op de Zuid-Oost kust van Flores. De eerste had des middags te 12 uren plaats en bestond uit eene uitwerping van asch, gepaard met een geluid als van zware kanonschoten. De tweede had onder dergelijke omstandigheden en op hetzelfde uur plaats en ging van aardschokken in eene verticale rigting vergezeld.

Op den 25sten Junij kwam te Koepang, Baki-Kooij, gewezen fettor van Takaip, met een 60tal volgelingen, om den resident vergiffenis te vragen voor het vroeger door hem tegen het gouvernement gepleegd verzet. Hij heeft dit volgens Timoreesch gebruik gedaan en gezworen dat hij zich nimmer weder tegen de bevelen van het gouvernement zou verzetten.

De Keizer van Groot Sonnebait moet ook voornemens zijn, om naar Koepang te komen om vergiffenis te vragen en weder een trouw bondgenoot van het gouvernement te worden.

Te gelijk met Baki-Kooij kwam ter hoofdplaats aan de tegenwoordige fettor van dat landschap Ebe-Noni met een groot aantal andere hoofden, om den resident een bezoek te brengen en eene rotting met zilveren knop, voorzien van het Nederlandsche wapen, als teeken zijner waardigheid, uit diens handen te ontvangen.

De fettor Ebe-Noni legde de meest mogelijke blijken van gehechtheid aan het gouvernement aan den dag.

De prijzen der levensmiddelen op de hoofdplaats waren matig.

Aan regten is geheven de som van *f* 885.58½.

De gezondheiddstoestand was voldoende.

(*Jav. Ct.*)

OFFICIELE BERIGTEN.

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*

BUITENZORG *den 29sten Julij* 1861. (No. 31.)

(Staatsblad no. 64.)

Gelezen de missive van den Minister van Kolonien, van 21 Mei 1861, La. Arz, no. 25/616;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: enz.

Ten tweede: Krachtens magtiging des Konings als beginsel aan te nemen, dat aan ieder burgerlijk of militair landsdienaar, en aan diens echtgenoot, weduwe of kinderen, die overtogt voor rekening van den lande genieten, van- en naar de kolonien, bij verpligte buitengewone uitgaven, ten gevolge van schipbreuk of van bekomen avarij, (voor het geval namelijk, dat zij zich daartoe aanmelden), zal worden uitgekeerd een daggeld, berekend over den tijd van verblijf in eene noodhaven, onverschillig of de passagier aan boord van het schip dan wel aan den wal verblijf heeft gehouden, bedragende:

voor een passagier der eerste klasse, hoogstens *f* 10 (tien gulden);

voor een passagier der tweede klasse, hoogstens *f* 6 (zes gulden); en

voor ieder kind, hoogstens de helft van het voor ieder der ouders vastgestelde maximum.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris:
A. LOUDON.

Bij Koninklijk besluit van den 5den Mei 1861, no. 62, is de tweede luitenant A. J. Beck, van het 5de regiment infanterie in zijnen rang en anciënniteit overgeplaatst bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indie.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de resident van Bantam J. C. de Lannoij.

Ontheven:

Op zijn verzoek, eervol, van de hem opgedragene waarneming der civiel geneeskundige dienst in de residentie Cheribon, B. Feist, gepensioneerd officier van gezondheid der tweede klasse.

Benoemd:

Tot resident van Bantam, de adsistent-resident van Krawang O. van Polanen Petel.

Tot griffier bij den omgaanden regter in de tweede afdeeling op Java, de griffier bij den raad van justitie te Amboina mr. J. Heringa.

Tot griffier bij den omgaanden regter in de derde afdeeling op Java, de griffier bij den omgaanden regter in de vijfde afdeeling op Java, mr. C. A. O. van Cattenburch.

Tot derden kommies op het residentiekantoor te Muntok, residentie Banka, de eerste klerk op dat bureau D. C. Tengnagel.

Militair Departement.

Benoemd:

Tot derden teekenaar bij de directie der genie (militair ambtenaar der derde klasse), de gepasporteerde sergeant-majoor der infanterie C. A. F. Horster.

Hersteld:

In activiteit, de eerste luitenant der infanterie L. F. Ruzette.

Vergund:

Op zijn verzoek, naar Nederland terug te keeren, aan den voor den tijd van vijf jaren bij het Oost-Indische leger gedetacheerden eersten luitenant der artillerie, P. L. Berail.

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

Geplaatst:

Bij het groot militair hospitaal te Weltevreden, de apotheker der tweede klasse P. G. Wijers, thans ter beschikking te Batavia.

Overgeplaatst:

Bij het garnizoens-hospitaal te Salatiga, de apotheker der tweede klasse G. Stompendissel, thans bij het groot militair hospitaal te Samarang.

Bij het groot militair hospitaal te Samarang, de apotheker der derde klasse J. L. Warnas, thans bij het groot militair hospitaal te Weltevreden.

Goedgekeurd:

dat door het Militair Departement

BIJ DE INFANTERIE.

Zijn geplaatst:

Bij het 2de bataillon, de in activiteit herstelde tweede luitenant A. Rozenraad.

Bij het 16de bataillon, de kapitein E. R. Goteling Vinnis, laatstelijk adjoint bij den generalen staf.

Zijn overgeplaatst:

Bij het 5de bataillon, de kapitein J. H. Logemann, van het 17de bataillon, en de eerste luitenant H. W. de Groot, van het garnizoens-bataillon van Banka.

Bij het 6de bataillon, de kapitein W. G. A. L. van Bennekom, van het 16de bataillon;

Bij het 7de bataillon, de eerste luitenant G. C. R. R. de Graeff, van het 6de en de tweede luitenant F. H. Albrecht, van het 5de bataillon;

Bij het 9de bataillon, de eerste luitenant H. F. W. de Bruijn, van het 14de bataillon;

Bij het 12de bataillon, de kapitein J. de Bode, van het 15de bataillon;

Bij het 15de bataillon, de tweede luitenant P. A. C. H. T. A. Werdmuller von Elgg, van het 6de bataillon;

Bij het 14de bataillon, de kapitein A. van den Hurk;

Bij het 15de bataillon, de eerste luitenant J. A. van Dapperen; beiden van het garnizoensbataillon van Sumatra's Westkust en Onderhoorigheden;

Bij het garnizoens bataillon van Celebes en Onderhoorigheden, de kapitein M. E. F. L. von Schauroth, van het 4de bataillon.

Marine Departement.

Bepaald:

Dat het aan den gewezen baas-koperslager bij de fabriek voor de marine en het stoomwezen te Soerabaija C. F. Huijsdens verleende ontslag uit 's lands dienst, wordt beschouwd als te zijn eervol.

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

Op Dingsdag den 6den Augustus a. s. zullen postpakketten worden gesloten voor

Makasser, Timor-Koepang, Delhi en de Molukken,

te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries*.

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd te Weltevreden tot 's avonds om 5 uur, in de stad tot 4 uur.

Op Woensdag den 7den Augustus a. s. zullen Postpakketten worden gesloten voor

Billiton, Pontianak en Singkawang,

te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries*.

De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag worden bezorgd te Weltevreden tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

De resident van Soerabaija maakt aan belanghebbenden bekend, dat op Zaturdag den 14den September, des morgens te 9 uren, in den dalem van den regent aldaar, eene uitbesteding zal worden gehouden voor de levering van benoodigdheden ten behoeve der verschillende departementen in deze residentie.

De uitbesteding zal tweeledig worden gehouden:

Eerstens. Het benoodigde voor het jaar 1862.

Tweedens. Het benoodigde voor de jaren 1862, 1863 en 1864.

De voorwaarden liggen op het residentie-bureau te Soerabaija ter inzage van belanghebbenden en worden gegadigden verzocht vóór of uiterlijk op den dag der uitbesteding, hunne inschrijvingsbilletten in te dienen en voorts in persoon bij de uitbesteding tegenwoordig te zijn, dan wel gemagtigden te zenden.

Vendutien.

Maandag 5 Augustus
Voor het commissiehuis van John Pryce & Co.
en
Van Paarden door van Slooten, Morgan & Co.

Dingsdag 6 Augustus
Voor de toko van Zeehandelaar & Co.
en
Voor het commissiehuis van van Slooten, Morgan & Co.

Woensdag 7 Augustus
Voor het commissiehuis van J. Speet.
en
Van hout door John Pryce & Co.

Donderdag 8 Augustus
Voor het commisiehuis van van Riet en ter Gouw.
en
Van hout door van Slooten, Morgan & Co.

Vrijdag 9 Augustus
Voor de toko van den Heer S. D. Brandon door Casselette & C

Vertrekkende Personen.

C. Klein.
Mevrouw Henriette Kinder, de heer Eugen Zorn.
De Weduwe Verenet en kinderen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

Algemeen Overzigt.

Rotterdam, 22 Junij. Het voornaamste nieuws i dat keizer Napoleon het koningrijk Italie erkennen za Dit wordt door alle Fransche dagbladen erkend. D heer Vimercati, die onlangs te Parijs was gekomen, me eene vertrouwelijke zending der regering van konin Victor Emanuel betreffende die erkenning, is naar Tu rijn teruggekeerd. De ministerieele Parijsche dagblade zeggen, dat hij de overbrenger is van de tijding, da Frankrijk tot die erkenning besloten heeft, doch nie zonder voorbehoud en de *Patrie* verklaart, dat me die erkenning een formeel voorbehoud ten gunste de stad Rome verbonden zal zijn. In dien geest luidt oo een artikel van de *Opinione* van Turijn, dat een officieu sen oorsprong verraadt. Hoever dit voorbehoud gaa zal, zal men eerst kunnen weten, wanneer de *Moniteu* het keizerlijk besluit zal hebben bekend gemaakt. Ze ker schijnt te zijn, dat de Fransche troepen vooreers te Rome zullen blijven. Men vindt heden — en wel ligt zijn zij niet ver van de waarheid — die meenen dat de keizer alleen draalt met de ontruiming van Rome, omdat hij eerstdaags het overlijden van den be jaarden paus voorziet en zijne plannen beter meent te kunnen verwezenlijken, wanneer de pauselijke stoe vakant zal zal zijn geworden. Hoe dit zij — het vooruitzigt op de spoedige erkenning door Frankrijk dee de koersen ter beurze van Turijn onmiddelijk rijzen. Het is dan ook eene zaak van het hoogste belang voor het jeugdige koningrijk, want, wij hebben al meer dan eens hierop gewezen, de leening van 500 millioen frs, waaraan de Sardinische schatkist groote behoefte heeft, kan geen plaats hebben, zoolang geen schuldbrieven van dat koningrijk op de officieele koersenlijst ter beurze van Parijs genoteerd kunnen worden.

Den 17den dezer heeft te Parijs eene lijkdienst ter eere van graaf Cavour plaats gehad. Het kerkgebouw was goed bezet, hoewel de policie den grooten toeloop van nieuwsgierigen zooveel mogelijk had te keer gegaan. De fauteuils bestemd voor de leden der wetgevende vergadering waren ledig, doch daarentegen zag men er de Persische en Turksche legatien en den Zwitserschen gezant. Het keizerlijk huis was vertegenwoordigd door den maarschalk Vaillant, terwijl ook het huis van princes Mathilde en dat van prins Napoleon er vertegenwoordigd waren. In de ministerieele zetels zag men den heer de Thouvenel, den graaf de Persigny en den graaf de Morny. De maarschalk Magnan bevond zich bij de genoodigden. Bij het einde der dienst speelde het orgel de *Marche funèbre* van Chopin.

Alle ministerieele bladen te Parijs brengen de wijze, waarop de Fransche regering bij deze lijkdienst is te werk gegaan, in naauw verband met hare erkenning van het koningrijk Italie. De *Constitutionel* zegt: »Ieder schijnt begrepen te hebben, dat dit de eerste wezenlijke acte was van de erkenning des nieuwen koningrijks door de keizerlijke regering, en dat men zich verpligt geacht heeft, die erkenning als het ware te volbrengen op de graftombe van den beroemden staatsman, die zooveel gedaan heeft voor de grootheid en toekomst zijns lands." De *Patrie* laat zich aldus uit: »Frankrijk heeft zich thans vereenigd met Italie, zooals het zich hiermede heeft vereenigd op het slagveld, om het in zijne bevrijding behulpzaam te zijn." De liberale bladen beschouwen Frankrijks houding bij de lijkdienst uit hetzelfde oogpunt. Het *Journal des Débats* gaat zelfs verder en geeft te kennen, dat het uit den toon van genoemde bladen afleidt, dat Frankrijk Italie's regt erkent om zich tot een volledig geheel te vormen.

De reactionnaire bladen, welke tot dusverre steeds hun ongeloof of hunne démentis ten dien aanzien aan den dag gelegd of verkondigd hadden, zeggen thans dat de afstand van het eiland Sardinie aan Frankrijk later de prijs zal zijn van die erkenning. Mazzini heeft dezer dagen ook herhaaldelijk gesproken van de meerdere of mindere waarschijnlijkheid van dien afstand, en de *Morning Advertiser* zegt zelfs, dat graaf Cavour het tractaat betreffende die aangelegenheid kort vóór zijn dood heeft geteekend. Maar wij achten het raadzaam hierbij op te merken, dat het berigt over het algemeen op losse schroeven rust. Wat voorts de *Morning Advertiser* aangaat, dit blad heeft volstrekt geen crediet, wegens zijne gewaagde berigten.

Het nieuwe Turijnsche kabinet is tot stand gekomen. De heer Ricasoli komt aan het hoofd des bewinds als voorzitter van den ministerraad en minister van buitenlandsche zaken, terwijl de andere portefeuille, waarmede de heer Cavour belast was, die van marine, aan den generaal Menabrea, het hoofd van het wapen der genie en artillerie bij het Italiaansche leger, toevertrouwd is. De portefeuille van binnenlandsche zaken, die van finantien, die van openbare werken en die van koophandel blijven alle in dezelfde handen. De minister van oorlog, die van justitie en die van openbaar onderwijs, welke in de parlementaire discussien ongelukkig waren geslaagd, terwijl de eerste buitendien aan Garibaldi en diens aanhang niet welgevallig was, zijn afgetreden, en door andere mannen van naam en ervaring vervangen. Een nieuwe minister van oorlog is nog niet benoemd, daar de generaal della Rovere die portefeuille van de hand heeft gewezen. De heer Ricasoli zal niet alleen het hoofd, maar ook de ziel van het bewind zijn, daar twee andere staatsmannen, welke bij de vorming van het koningrijk Italie eene groote rol hebben gespeeld, de heer Ratazzi en de heer

Farini, niet dienstig hebben geacht eene plaats in het nieuwe aan te nemen.

Den 20sten dezer heeft de Sardinische kamer van afgevaardigden de beraadslaging aangevangen over Garibaldi's voordragt tot wapening der natie, zoo als zij door de commissie der kamer, in overleg met de regering, is gewijzigd. Garibaldi had uit Caprera geschreven, dat hij onverwijld te Turijn zou komen, indien zijne vrienden het nuttig achtten, dat hij de beraadslaging der kamer over het ontwerp der volkswapening bijwoonde. Doch door een staatsman, op wien hij vertrouwen heeft, is hem geraden op Caprera te blijven, dewijl zijne tegenwoordigheid aan de te houden discussie ligtelijk eene verbiterende en gevaarlijke rigting zou kunnen geven.

Het ontwerp der Fransche regering tot wijziging van de wetgeving op de drukpers, is met 233 stemmen tegen 5 stemmen aangenomen.

De onzekerheid, die er bestond nopens de voornemens der Fransche regering ten aanzien van eene ontbinding van het wetgevend ligchaam, na afloop van de tegenwoordige zitting, is nog niet voor goed opgeheven. De heer Billault heeft evenwel eene verklaring afgelegd, waaruit men mag afleiden, dat de regering tot geene ontbinding zal overgaan. Hij voegde er bij, dat zij hare vijanden steeds openlijk zal blijven bestrijden. De minister heeft tevens verklaard, dat de regering zal voortgaan gebruik te maken van haar regt, om zekere kandidaten bij de verkiezingen te ondersteunen tegenover de kandidaten van zekere partijen.

Het is voorts de aandacht niet ontgaan dat de heer Billault, van koning Victor Emanuel sprekende, hem genoemd heeft *koning van Italie*.

Den 7den dezer hebben te Pesth de discussien over het adres van den heer Deak een aanvang genomen. Al dadelijk gaf het hoofd van het adres: »Allerdoorluchtigste koning en heer" tot levendige woordenwisselingen aanleiding, met dat gevolg, dat dit hoofd verworpen werd en daarvoor de titel »Allerdoorluchtigste heer" in de plaats gesteld werd. Na langdurige discussien die verscheidene dagen duurden, is het adres aangenomen, doch met eene wijziging van de revolutionnaire partij, die de aanneming door den keizer schier onmogelijk maakt. Door dit amendement is de verklaring in het adres geschoven, dat de Hongaarsche landdag den afstand van koning Ferdinand V niet in behandeling wil nemen, voor dat ook Croatie, Slavonie en Zevenbergen in dit ligchaam vertegenwoordigd zijn en een verantwoordelijk Hongaarsch ministerie benoemd zal wezen. — Het adres is naar de eerste kamer verzonden en ook daar en wel met eenparige stemmen aangenomen. Deze houding van den landdag heeft zelfs in Hongarije bij ieder, wiens gezond verstand nog niet door dweepzucht beneveld is, veel bekommering verwekt. Men ziet toch zeer goed in, dat op den weg, welken de uiterste partijen ingeslagen hebben, niets goeds te wachten is. Sommige Hongaarsche dagbladen verklaren zich dan ook vrij hevig tegen deze houding van den landdag. Men zegt, dat de keizer het adres niet aannemen, maar daarop met een tegen-manifest antwoorden en een beroep op de natie doen zal. In de tweede kamer van den rijksdag te Weenen hebben de afgevaardigden van de Slavo-Duitsche en Slavo-Ruthenische provincien, in een voorstel van den heer Rieger, hun stelsel blootgelegd, dat op eene hervorming van het keizerrijk in een verbond van staten onder een en dezelfde dynastie neerkomt. Welligt zou dit nog het best wezen, om de nationaliteits-geschillen in Oostenrijk te vereffenen, maar de oppositie tegen dit voorstel is te groot. Het ministerie is zeer toegevend voor de unionistische partij, die in de meerderheid is, want het vindt in die partij zijn steun. Dienovereenkomstig heeft het dan ook toegegeven aan een wetsontwerp op de ministerieele verantwoordelijkheid, 't geen reeds de aftreding van den aartshertog Reinier, als minister-president ten gevolge heeft gehad. Overigens is er te Weenen sedert eenige dagen sprake van de mogelijkheid eener ontbinding van den rijksraad; eene gebeurtenis, die door niemand betreurd zou worden, want er is geen enkel man van talent in te vinden. Dit ligchaam boezemt hoegenaamd geen belang in en men betreurt de groote kosten, die ten behoeve van het parlements-gebouw gemaakt zijn.

Terwijl de Duitsche bondsvergadering nog geen besluit heeft genomen omtrent de laatste stappen van Denemarken, waardoor aan hare bevelen in zake van Holstein slechts gedeeltelijk is voldaan, is men te Kopenhagen omtrent die zaak niet meer zoo bevreesd, en vleit men er zich met de hoop, dat het geschil door den invloed van andere mogendheden een goeden afloop voor Denemarken zal hebben.

Het schijnt, dat er in hetgeen sommige dagbladen hebben gezegd van rustverstoringen in Rusland, ten gevolge van de afkondiging der emancipatie voorgevallen, veel overdreven is. Volgens berigten uit St. Petersburg van den 12den dezer is het waar, dat de lijfeigenen hier en daar, de bepalingen van het keizerlijk besluit tot afkondiging en voorbereiding der emancipatie, niet regt kennende, reeds dadelijk in het volle genot der persoonlijke vrijheid meenden te zijn, en zich onttrokken aan den arbeid, dien de heeren gedurende het overgangstijdperk van twee jaren nog van hen kunnen vorderen, en is op verscheiden plaatsen de tusschenkomst der gewapende magt noodig geweest. Deze heeft echter, naar gemeld wordt, geen gebruik van hare wapenen behoeven te maken, maar de orde hersteld door de wederspannigsten in hechtenis te nemen, waarop de anderen weder aan den arbeid gingen. Alleen te Kasan hebben de troepen vuur gegeven; maar dit werd te St. Petersburg betreurd en afgekeurd als eene hardheid, welke zou hebben kunnen worden vermeden, indien de plaatselijke overheden met meer beleid hadden gehandeld.

Het Fransche bezettingsleger heeft nu Syrie verlaten. De generaal d'Hautpoul heeft zich naar Alexandrië begeven, ten einde den onderkoning een bezoek te brengen.

De inscheping der Fransche troepen heeft al dadelijk de grootste ontsteltenis onder de Christenen te weeg gebragt, die geen het minste vertrouwen in de Turksche autoriteiten stellen en in grooten getale naar Beyrut de wijk nemen, ten einde daar onder bescherming te zijn van de Fransche en Russische eskaders.

Den 9den dezer heeft de conferentie, voor de Syrische aangelegenheden te Konstantinopel benoemd: 1°. een Mahomedaansch gouverneur generaal voor geheel Syrie; 2°. een Katholiek gouverneur (geen inboorling) voor den Libanon, en 3°. de onderscheidene mudirs, zoowel voor de Christelijke als andere bevolkingen. De Turksche gewapende magt daar te lande zal volgens uit te vaardigen besluiten van den sultan, georganiseerd worden, na vooraf ingewonnen advies der Europesche commissarissen.

Een Parijsch half officieel dagblad behelst een belangrijk artikel over deze regeling van het bestuur van den Libanon. »De nieuwe instellingen, zoo leest men daar, zullen aan al de vereischten voldoen. Er waren twee punten van wezenlijk belang te behartigen, namelijk dat het gebergte niet gesplitst of bij eene andere provincie van het Turksche rijk ingelijfd wierd en dat het zijne administrative onafhankelijkheid, welke onder de in 1842 ingevoerde regeling zoo veel gevaar had geloopen, onverkort behield; het eene en het andere is door de nieuwe regeling bewerkt. Buitendien wordt voor de mogendheden en de Porte de gelegenheid open gehouden om van tijd tot tijd in onderling overleg omtrent de zaken van den Libanon te treden, naar aanleiding der keuze van den gouverneur van het gebergte, die telkens voor drie jaren moet worden benoemd; en alzoo zal er altijd gelegenheid zijn om van de opgedane ondervinding gebruik te maken en in de nieuwe regeling die verbeteringen te brengen, welke nuttig mogten worden geacht. Door Frankrijk was voorgesteld te bepalen, dat de gouverneur van den Libanon een inlander zou moeten zijn. De Porte heeft zich, met Engeland, tegen die bepaling verklaard en daaraan hare goedkeuring geweigerd. Maar aan den anderen kant heeft zij ook afgezien van het door Engeland geopperd denkbeeld om in de overeenkomst als algemeenen regel te stellen, dat geen inlander ooit tot gouverneur van den Libanon zou worden benoemd, en hiermede had Frankrijk genoeg verworven. Meer kon het Fransche gouvernement niet verlangen, dewijl het moeijelijk zou zijn onder de inlanders van den Libanon thans een kandidaat voor het gouverneurschap te vinden, die de noodige bekwaamheid bezat en niet te zeer in de plaatselijke geschillen en veeten was gewikkeld, om eene aatkunde van verzoenende strekking, welke het enige middel tot herstel des vredes daar te lande is, in werking te brengen.

Buitendien is men overeengekomen als vasten regel te bepalen, dat de gouverneur van den Libanon tot de geloofsbelijdenis van de meerderheid behooren en alzoo lid van de Roomsch-Katholieke kerk zijn moet. Alles tezamen genomen en bij naauwkeurige beschouwing der waarborgen, waaronder het Christelijk hoofd van den Libanon het bestuur zal voeren, zal men zien, dat de getroffene schikking in verscheiden opzigten voordeeliger is dan men had kunnen hopen. De door de Porte gedane bewilliging plaatst den Libanon in eene nieuwe positie, overeenkomende met die van de Donau-Vorstendommen. Die bewilligingen zijn in eene diplomatieke acte gestaafd; het is de eerste maal, dat de onderlinge afspraken der betrokken mogendheden betreffende den Libanon den vorm van een schriftelijk bewijsstuk aannemen. Alzoo zijn de overleveringen der bevolking van het gebergte voor het vervolg gestaafd door eene authentieke acte, welke de door het Fransche gouvernement jegens haar aangegane verbindtenissen bevat en die, onder de hoede van Europa, het onderpand van haar politiek bestaan en van hare administrative zelfstandigheid wordt.

In de verwikkelingen tusschen de Noordelijke en Zuidelijke staten der vroegere Americaansche Unie is geene meldenswaardige verandering gekomen; aan beide zijden blijft men zich wapenen en in alle rigtingen hebben troepenbewegingen plaats. De havens der Zuidelijke staten worden nog altijd door de bondsschepen geblokkeerd.

Laatste Berigten.

Rotterdam, 25 Junij. Z. M. heeft 1°. aan den heer Chs. F. Pahud, op zijn verzoek, een eervol ontslag verleend als gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indie, onder dankb.; en 2°. tot gouverneur-generaal van Nederlandsch Indie benoemd den heer mr. L. A. J. W. baron Sloet van de Beele, thans voorzitter van den raad van toezigt op de spoorwegdiensten.

Het bovenstaande berigt ons heden de *Staats-Courant*.

De voormalige griffier der provinciale staten van Gelderland, de heer Sloet de Beele, is bekend als een man van uitstekende bekwaamheid en liberale gezindheid. Zijne benoeming is dus volkomen in de rigting, waarin zich de minister van koloniën bij de laatste discussiën in de beide kamers der staten-generaal heeft bewogen. Wij verheugen ons daarover en hopen dat de benoemde gouverneur-generaal de verwachtingen, die men van hem koestert, niet zal te leur stellen. Het is eene moeijelijke taak, die hij in een gewigtigtijdstip aanvaardt.

— De eerste benoeming tot de nieuwelings ingestelde Britsch-Indische Ridderorde »de Ridders van de ster van Indie," is officieel afgekondigd.

— De Sultan van Turkije »de zieke man" is op den 25sten Julij inderdaad gestorven. Hij is opgevolgd door zijn broeder Abdul Aziz Khan.

— De Lord Kanselier Campbell is overleden. Het groot zegel is overgegaan in handen van Sir Richard Bethell.

— Eene ontzettende brand heeft te Londen een aantal werven en pakhuizen in de asch gelegd. De schade wordt begroot op drie millioen £.

— Bij de Britsche regering is de vraag van het voortdurend bestaan eener Britsch-Indische marine nog steeds in overweging.

Bij het Lagerhuis is eene petitie ingekomen van Madras, onderteekend door Europeanen en Inboorlingen, strekkende tot de aanneming van het vertegenwoordigend regeringstelsel in Indie.

— De *Moniteur* deelt de officiele erkenning van Victor Emanuel als koning van Italie mede door Frankrijk.

— De vijandige gezindheid der Noord-Americaansche Staten jegens Engeland begint zich meer en meer te ontwikkelen, ondanks Engelands verklaring van onzijdigheid.

— De troepen der Unie zijn voortgerukt tot Harper's Ferry, hetwelk ontruimd is door de Zuidelijken. Een treffen heeft plaats gehad bij Fort Monroe, waarbij de troepen der Unie zijn teruggeslagen.

— De *Great Eastern* brengt drie regementen en eene batterij artillerie naar Quebec over.

— De Fransche troepen hebben Syrië ontruimd.

— De Bourbonsche partij in Sicilie heeft op nieuw eene vergeefsche poging gedaan eene contra-revolutie tot stand te brengen.

— De gezondheidstoestand van den Paus wordt als hopeloos verklaard.

— Victor Emanuel heeft eene deputatie van Rome ten gebruike ontvangen.

— De beweging in Hongarije neemt op eene verontrustende wijze toe, en de troepen worden bij Pesth vereenigd.

— Het Russische bewind heeft nieuwe hervormingen in Polen uitgevaardigd, zonder echter het volk te bevredigen.

— De Fransche regering heeft nieuwe wijzigingen gebragt in de Drukperswet.

— Spanje heeft zich ten aanzien der Noord-Americaansche geschillen onzijdig verklaard.

— Oostenrijk en Spanje hebben bij Frankrijk stappen gedaan tot instandhouding van het wereldlijk gezag des Pausen, welke echter door Frankrijk zijn afgewezen.

— De Hoofden der Engelsche Kerk hebben de verklaring uitgesproken dat er voldoende gronden aanwezig zijn ter vervolging der *Essays and Reviews* voor een synodaal gerigt.

— Bij groten overvloed van geld blijft de handel slap en gedrukt.

Politiek Overzigt.

Het is stil in de politiek. De reactionnairen bewegen zich nog wat zenuwachtig, wegens de mededeelingen van den minister van koloniën, en dat is al wat er over het staatkundige bij ons te zeggen valt. De tweede kamer komt den 25sten dezer bijeen. Waarschijnlijk doet zij dan de militie wet af, en daarmede zullen de werkzaamheden dezer zitten wel gesloten zijn. Als de memorie van beantwoording, betreffende het ontwerp van den Raad van State nog inkwam, zou ook dit gewigtig onderwerp nog afgedaan kunnen worden. Wij betwijfelen het echter, dat dit het geval zal zijn. Ten aanzien van het ontwerp op de nationale militie bestaan verschillende grondwettige bezwaren, zoodat het zeer twijfelachtig is of het wel wet zal worden.

Men zegt, dat de regering aan de kamer zal aanbieden de definitieve begrooting der kosten van de staatsspoorwegen in 1861, welke in December op hoofdstuk V der begrooting globaal op 13, en later bij amendement op 10 millioen zijn uitgetrokken, onder toezegging eener nadere specifieke begrooting.

De giften voor den watersnood in Indie gaan steeds voort. Bij het departement van koloniën is van de heeren baron d'Aulnis de Bourouill en R. A. van Zuylen, ontvangen eene som van *f* 206 90, en wel namens de commissie, gevestigd te 's Bosch, welke commissie, behalve uit de genoemde heeren, bestaat uit de heeren jhr. G. G. von Schmidt auf Altenstadt, L. H. Rouppe van der Voort, J. Molenaar, jhr. G. van Beresteijn van Maurick en jhr. D. Bowier. Wijders ontving men bij hetzelfde departement van den burgemeester van Haskerland een muntbiljet groot *f* 50, bij hem ingekomen voor de ongelukkige Javanen, van zekeren zich noemenden Aguiniut.

Bij de 's Gravenhaagsche sub-commissie van de te Delft te houden loterij, is ontvangen van den heer mr. Æ. baron Mackay, eene groote schilderij van G. W. op den Hoff, *een storm op zee*; van den heer mr. W. Wintgens, het ruiterstandbeeld van prins Willem I, in gebronsd gips; van F. E. en L. Lentz, eenige fraaije teekeningen. Men verneemt, dat de commissie voor deze veloting vergunning heeft gevraagd, om andermaal 10.000 loten te mogen uitgeven. Bij voortduring worden er door de commissie fraaije geschenken voor prijzen ontvangen, zoowel uit andere plaatsen, als van Delft's ingezetenen; inzonderheid zijn het de dames aldaar, die door de toezending van smaakvolle handwerken hare belangstelling in deze zaak aan den dag leggen.

NEDERLAND.

Van den specialen correspondent van den Java-Bode.

'S GRAVENHAGE 25 Junij 1861.

Zoo wij onze correspondentie konden aanvangen met de mededeeling dat voortaan elke week gelegenheid bestaan zou om brieven naar Indie te zenden, zou ons dit minder verbazen dan het tegenovergestelde berigt, hetwelk thans officieel door de staatscourant is medegedeeld, dat namelijk deze tweede expeditie in de maand Junij de laatste der veertiendaagsche is. De britsche paketbooten, door welke in het vervoer der brievenmalen aan deze zijde van Singapore wordt voorzien, zullen voortaan nog slechts eenmaal 's maands en wel in de eerste helft der maand vertrekken. Wij zullen ons wel wachten en 't zou ook trouwens weinig baten, de britsche regering te kritiseren, maar voor de relatien tusschen Nederland en Indie doet ons die vermindering der gelegenheid van vervoer groot leed; dat men er ook in Engeland niet mede ingenomen is, blijkt uit de adressen die daar circuleren om de Regering te verzoeken op den genomen maatregel terug te komen. Het is dan ook onbegrijpelijk dat men in onze dagen, nu er zooveel gedaan wordt tot verbetering der gemeenschap, tot eene beperking er van overgaat.

De maatregel treedt gelukkig nog niet deze maand in, anders zonden uwe lezers al dadelijk veertien dagen langer verstoken zijn van het voor hen zoo hoogst belangrijke berigt omtrent de benoeming van een gouverneur generaal van Nederlandsch Indie. Al die voor deze gewigtige staatsbetrekking genoemd zijn, blijven in hunne doodverw staan; het nepotisme heeft niet gezegevierd, de heer Loudon heeft ook in deze getoond een perfect gentleman te zijn, een eerlijk zelf-

standig staatsman, die zich niet met intrigues ophoudt, maar het staatsbelang boven alles stelt. De heer Sloet van de Beele, die thans tot gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië is benoemd, bekleedde in het laatste jaar de betrekking van lid der commissie tot aanleg van spoorwegen en president der commissie van toezigt op de spoorwegen. Gedurende vele jaren was hij griffier der provinciale staten van Gelderland, in welke betrekking hij zich als een intègre en kundig man deed kennen; verscheidene malen kwam hij ook als minister van binnenlandsche zaken in aanmerking, maar ten gevolge van andere combinatien trad hij niet als zoodanig op. Aan zijne veelvuldige bemoeijingen in de zaak der spoorwegen, waarvoor hij zelf met den heer Reuchlin eene concessie aanvroeg, die echter verviel door de verwerping van de eerste spoorwegwet in de Eerste Kamer, is hij waarschijnlijk zijn lidmaatschap der beide spoorwegcommissien verschuldigd. Indien de heer Sloet iets tegen zich mogt hebben, dan zou het zijne minzaamheid en humaniteit zijn, waardoor hij misschien volgens hen, die alleen den vorm zien, minder geschikt is voor den vertegenwoordiger des Konings in Nederlandsch-Indie. De overlevering wil toch, dat een gouverneur-generaal moet imponeren — in Indie weet men dit beter dan hier te lande, want wat hier over soortgelijke zaken gezegd wordt, schrijft men niet zelden aan partijgeest toe of houdt men voor voorwendsels.

Gelijktijdig met de benoeming van den heer Mr. L. A. J. W. Sloet van der Beele is het besluit, waarbij den heer Chs. Pahud eervol ontslag wordt verleend, onder dankbetuiging voor zijne vele en gewigtige diensten den lande bewezen. De lijst dier diensten is niet bij het besluit gevoegd. Zij zijn dan ook bij ieder in te versche en onuitwischbare herinnering om eene herhaling te behoeven.

Eene der laatste herinneringen van den heer Pahud rekent men hem hier echter niet tot eer: namelijk zijne handelwijze ten opzigte van den oud-resident Bekking. Men zegt hier dat de heer Bekking een der weinigen was, die het contracten-stelsel ondermijnden en vrije nijverheid daarvoor in de plaats wilden stellen. Zulk een ambtenaar paste weinig in het kader, dat het indisch bestuur gewrocht had en de afkeuring vindt dus hare verklaring, hoe zonderling men het ook rekent, dat een ambtenaar, tegen wien zulke groote beschuldigingen worden aangevoerd, als in het bekende besluit tegen den heer Becking, pensioen verkrijgt. Maar men wijst nog eene andere zonderlingheid aan. Uit bedoeld besluit blijkt dat de eenige tabaksondernemer, die aan zijne geldelijke verpligtingen jegens het volk niet voldoen kon, zekere Thepass was, en, naar men beweert moet die Thepass zijn licent ontvangen hebben van den heer Gallois, toen waarnemend resident van Rembang. En nu — ontvangt de heer Gallois een suikercontract en de heer Bekking het bekende besluit tot kwalificatie van zijne handelingen. Inderdaad is het zonderling! Men zegt dat de heer Bekking van zijne zijde de toevlugt zal nemen tot de drukpers om zijne zaak bij het publiek te verdedigen.

Misschien zullen er eerlang nog grooter zonderlingheden aan het licht komen. Men verwacht althans eene brochure van den heer van Bosse over de, aan de Tweede Kamer medegedeelde indische begrootingen, waarvan de strekking vooral is aan te dringen op eene regeling der comptabiliteit.

Daardoor zal weder wat politiek leven komen, dat op dit oogenblik zeer weinig beteekent. De eenige algemeene zaak die thans besproken en beredeneerd wordt is de nationale militie, die reeds aanstaanden Vrijdag den 28sten dezer een onderwerp van beraadging in de Tweede Kamer zal uitmaken. Heden zijn de leden van dat Staatsligchaam na hun reces weder vergaderd geweest en behalve de bepaling van het tijdstip waarop de beraadslaging over de militie wet zou aanvangen, heeft de Tweede Kamer verlof verleend aan den heer Bosse om tot den minister van kolonien eenige vragen te rigten, betreffende het werk van den engelschen schrijver Money "How to manage a colony." Die interpellatie, welke waarschijnlijk eenigermate in verband staat met de brochure, waarvan wij melding maakten, zal drie vragen ten onderwerp hebben. De heer van Bosse heeft in eerste plaats gewezen op de cijfers in het werk van den heer Money medegedeeld, en gevraagd of er bij de Regering reden bestaat om te twijfelen aan de juistheid van die cijfers, waaruit anders blijken zou, dat de gouverneur generaal van Nederlandsch Indie in 1858 aan de ambtenaren in Nederlandsch Indie gelast heeft om door de tusschenkomst van den engelschen consul op Java bedoelden schrijver die stukken en bescheiden ter hand te stellen, waarvan hij een afdruk in zijn werk heeft overgelegd. Voor zoo ver de Regering weiligt die vraag niet zou kunnen beantwoorden — want het zou kunnen gebeuren, dat langs den officielen weg niets tot hare kennis ware gekomen, wenscht de heer van Bosse te vragen, 2° of er geene mogelijkheid bestaat om uit de bescheiden aan het departement van kolonien aanwezig, eenige inlichtingen te geven omtrent die cijfers ontleend aan de indische cijfers. Voorts, zeide hij, blijkt het dat de Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indie aan een vreemdeling inzage heeft gegeven van rekeningen die de Tweede Kamer nooit heeft mogen zien, en daarom vroeg hij in de 3de en voornaamste plaats, of er eenig bezwaar bestond om die stukken ook aan de Staten Generaal over te leggen. Hij achtte die opgaven van groot belang, zij bevatten de ontvangsten en uitgaven van elk jaar van 1817 tot 1857 zoowel hier te lande als in de kolonien, voorts het bedrag der koloniale te-korten, en juist die gegevens zouden ieder in staat stellen, even als zij het den heer Money hadden gedaan, daaruit te besluiten omtrent het batig of nadeelig saldo van elk dienstjaar.

Men gelooft hier dat de Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indie wel is waar binnen zijne bevoegdheid is gebleven, maar partijdig heeft gehandeld; en op dien grond ziet men met belangstelling de discussien over deze interpellatie te gemoet. De Minister van kolonien is niet de man om door uitvlugten of logens zich te redden; hij zal ruiterlijk voor de zaak uitkomen en misschien zal de zaak eindigen dat den heer Pahud een kerfje meer op zijn zonde-stok zal worden ingesneden. Men betwijfelt het of de heer Loudon gebruik zal maken van de taktiek zijner voorgangers om voor te wenden dat men inlichtingen uit Indie wacht, welke inlichtingen òf nooit komen òf op een tijdstip, dat de zaak reeds lang vergeten is.

Eene andere grief tegen den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie werd geuit op de vergadering der vereeniging van burgerlijke ingenieurs den 12den Junij te Delft gehouden. Daarin kwam onder anderen ter sprake het adres reeds in Januarij 1860 aan den minister van binnenlandsche zaken verzonden, waarin, behalve het verzoek om maatregelen te nemen tot vaststelling der regelen tot het voeren van den titel van civiel-ingenieur, de aandacht gevestigd werd op de omstandigheid, dat door den Gouverneur-Generaal in Nederlandsch Indie tot ingenieurs van de gouvernements telegrafen benoemd waren personen, die nooit hun examen als ingenieurs hadden afgelegd, terwijl het niet bekend was, dat door de regering pogingen waren aangewend om geëxamineerde ingenieurs hier te lande te krijgen.

Blijkt dit zoo te wezen, dan zou dit zekerlijk niet voor de consequentie pleiten der regering, die met alle magt eene instelling als de delftsche Akademie in stand houdt, niettegenstaande den herhaalden aandrang om er eene doelmatige instelling van te maken, zonder de minste poging aan te wenden om haar overeenkomstig de behoeften van de kolonien en het moederland te hervormen.

(*Wordt vervolgd.*)

Rotterdam, 25 Junij. De weersgesteldheid is thans zeer warm, zoodat de thermometer op het midden van den dag tot 80 en 84°. klimt. Er zijn in verschillende streken vrij zware onweders gevallen en ook enkele personen, die echter onbekend zijn gebleven door den bliksem gedood, terwijl de laatste tevens verscheidene brandongelukken heeft veroorzaakt. Ofschoon er veel plasregen en ook zware hagel is gevallen wordt de te weeg gebragte schade over het algemeen zeer gering geacht. Het veelvuldig baden op ongeschikte plaatsen heeft reeds een aantal slagtoffers geëischt.

De stand der veldgewassen in alle oorden des lands wordt als voortreffelijk geroemd; schier geen enkel gewas is hiervan uitgezonderd. Men ziet alzoo een in alle opzigten rijken oogst te gemoet.

— Men schrijft uit Amsterdam.

»Ik heb u reeds vroeger berigt, dat de heer Bekking zich voorstelt om ter regtvaardiging van zijn gedrag in Indie een verweerschrift in het licht te geven — De *Nieuwsbode* beweert thans, dat de heeren van Hoevell, Torbecke en de Serriere vergaderingen hebben gehouden en ten behoeve van dien heer stukken hebben opgesteld, om kan het zijn eene nieuwe cause célèbre of eene nieuwe question brulante op te werpen." — Dat berigt is een der duizende vindingen van den Nieuwsbode. Er hebben geene vergaderingen tusschen genoemde heeren plaats gehad, en zulke vergaderingen konden niet plaats hebben, omdat de heer v. Hoevell niet te 'sHage was. Doch er is meer; die heeren denken er in de verste verte niet aan om deze kwestie tot een wapen te gebruiken. Integendeel moet de heer Thorbecke verklaard hebben, dat hij zich van elk oordeel over deze zaak wilde onthouden tot het bovenbedoelde verweerschrift van den heer Bekking zou zijn verschenen. Met de zamenstelling daarvan is de heer B. zelf onledig. Welligt zal de uitgave echter eenige vertraging ondervinden daar de heer B., naar ik verneem, tot zijne regtvaardiging eenige stukken uit Java moet doen overkomen. Volgens met de jongste mail uit Java ontvangen particuliere berigten moet ook de heer Lawick van Pabst niet voornemens zijn, onder de hem getroffen veroordeeling te berusten. Ofschoon hij zich natuurlijk tegen het besluit van den gouverneur-generaal niet in hooger beroep kan voorzien, wil hij echter een beroep doen op de regtvaardigheid des konings en van Z. M. herstel van eer vragen. In hoeverre het daartoe strekkende gemotiveerd rekest aan Z. M. zal kunnen dienen, valt moeijelijk te beoordeelen. Intusschen heeft de heer v. Pabst vruchteloos beproefd eene nieuwe plaatsing te bekomen, en schijnt het Indisch bestuur niet voornemens hem, voor alsnog een nieuwen werkkring aan te wijzen. Men veronderstelt, dat de ambtenaar op nonactiviteit zal blijven tot hij pensioen heeft aangevraagd, wat hem zijdelings moet zijn aangeraden.

— Z. M heeft aan den Oost-Ind. ambt. J. C. W. baron van Heeckeren tot Walien, laatstelijk ads.-resident van Tebing-Tingie, residentie Palembang, op Sumatra, thans met verlof in Nederland, op verzoek, eervol ontslag verleend, met pensioen, en benoemd: tot amtenaar voor de dienst van het boschwezen in Nederl.-Indie W. C. Mauve; bij de inf. van het leger in Oost-Indie, tot 2den luitenant: de kadets G. S. K. J. Ruempol, J. C. L. Berg, C. Deykerhoff en S. J. E. V. Barthelemy, allen herkomstig van de koninkl. milit. akademie; de sergeanten-titulair J. A. de Visch Eybergen, M. C. H. Bijleveld en de sergeanten M. Sablerolle, C. F. Engelhard en J. C. P. Welffer, allen van het reg. gren. en jagers; de serg. T. J. Schut, A. H. de Bruyn, W. F. N. H. van Loenen, J. G. Meijer, J. E. B. ter Beek en A. J. van Ginkel; de fourriers J. Mulder, J. van der Hout en F. H. S. Schultze en de serg.-titulair L. H. de Grijs en C. A. Gobius, allen van het 1ste reg. inf; de serg.-majoor J. Schori en de serg. A. A. E. Gewin, D. Schäfer, A. Verspijck, L. F. M. Schamper, A. J. E. van Dugteren, T. de Kock Buning, J. G. Spanjaard, G. Lamers en J. Sirks, allen van het 2de reg. inf.; C. C. Bakhoven, H. K. Ontijd, P. J. J. S. Hogerwaard, J. R. W. H. Nuss, W. H. Hulswit, F. A. M. J. baron van Voorst tot Voorst, A. C. N. Leers en C. F. Koch alsmede den fourrier F. C. L. van Raaij, allen van het 3de reg. inf; de serg. J. J. van Poll, J. L. Sonnenberg en B. H. N. van Reijn, alsmede den fourrier J. J. Spoelstra, allen van het 4de reg. inf.; de serg.-majoor A. B. C. van de Riviere en J. W. Marckert; de serg. C. B. A. Opscholtens, A. Bosch, P. van Eijk, E. R. A. van Ellinckhuijzen, L. T. van der Upwich, A. H. Fürstner en A. F. A. de Mey Mecima, alsmede den fourrier P. P. H. van Ham, allen van het 5de reg. inf.; de serg. C. D. J. Strootman, K. N. Reuter, H. Margadant, W. G. van den Bergh, G. J. van Klinkenberg, H. T. F. van Sijll, J. A. G. M. Arentz, W. K. Staats en A. G. Debart, allen van het 6de reg. inf.; H. C. Eenhuizen, J. A. D. C. van Rhijn, A. van der Staate, D. J. H. Freij, C. W. J. T. Nilant, P. C. Gaal en N. A. Weijn, allen van het 7de reg. inf.; P. B. van Staden ten Brink en F. G. N. Broman, den fourrier J. A. van Rijn, alsmede den serg.-titulair W. F. de Wilde, allen van het 8ste reg. inf; de serg. S. G. Prins, van het instr.-bat, A. J. Ludwig, van het kol. werfdepot; de wachtm.-titulair F. H. W. Fontein, van het 1ste, J. C. Bicker, F. A. de Perponcher en J. J. Sandberg, van het 4de, en A. H. Spaan, van het 5de reg. dragonders.

— Met spoed wordt er gewerkt om de stoombooten *Bromo* en *Sindoro*, bestemd naar Oost-Indie, gereed te maken.

— Wij vernemen dat de vice-admiraal A. J. de Smit van den Broeke, als dir. en kom. der marine te Vlissingen zal worden opgevolgd door den schout-bij-nacht G. Vogelpoot, thans dir. en kom. der marine in onze O. I. bezittingen, terwijl tot schouts-bij-nacht zullen worden bevorderd de kapts. t. z. C. J. Berghuis en J. Maij.

— De Overland-post, loopende tot den 2den Mei, is den 14den Junij hier te lande aangekomen.

— Men leest in de *Staats-Courant*:

Volgens eene kennisgeving van de Britsche postadministratie, zal eene der beide maandelijksche gelegenheden tot verzending van brieven met de landmail naar Nederlandsch-Indie en naar andere gedeelten van den Indischen Archipel, Pinang en Singapore daaronder begrepen, benevens naar China, en wel bepaaldelijk die welke invalt in de tweede helft der maand, te beginnen met de volgende maand Julij, ophouden te bestaan. *De tweede expeditie is alzoo de laatste, terwijl de verzendingen zich voortaan tot eens in de maand, en wel tot die welke tot dusverre de eerste was, zal bepalen.*

Deze maatregel is het gevolg van het staken van de dienst der Britsche pakketbooten, door welke in het vervoer der brievenmalen aan deze zijde van Singapore wordt voorzien. Zij is evenzeer van toepassing op de verzendingen uit dit rijk langs de drie daarvoor thans openstaande wegen, te weten over Southampton, over Triëst en over Marseille.

— Men leest in de *Staats-Courant*, dd. 15 dezer, de drie volgende officieele bekendmakingen:

De minister van buitenlandsche zaken en de minister van justitie, daartoe door den koning gemagtigd, waarschuwen bij deze alle ingezetenen des rijks om zich gedurende de tegenwoordige verwikkelingen in de Vereenigde Staten van Noord-America op geenerlei wijze in te laten met de kaapvaart, daar het Nederlandsch gouvernement, in der tijd toegetreden zijnde tot de bepalingen van het zeeregt, vastgesteld op het Parijsche congres van 1856, waarbij onder anderen de kaapvaart is afgeschaft, geene goedkeuring op verkregene commissien of lettres de marque zal verleenen; dat alzoo commissien of lettres de marque, welke in strijd met bovenbedoelde bepalingen aan Nederlandsche ingezetenen mogten worden afgegeven, geenerlei wettig gevolg kunnen hebben, en derhalve 's konings onderdanen en allen uit welken hoofde ook aan 's rijks wetten onderworpen, die op zoodanige stukken de kaapvaart mogten uitoefenen of daartoe de hand leenen, door andere volken als zeeroovers kunnen worden beschouwd en voor den Nederlandschen regter zullen worden vervolgd, ter zake van zoodanige daarbij gepleegde feiten, als waartegen de wet straffen bedreigt.

— Ingevolge de bevelen des konings brengen dezelfde ministers ter kennisse van elk dien zulks zoude mogen aangaan, dat ter bewaring eener volkomene onzijdigheid gedurende de ontstane verwikkelingen in de Vereenigde Staten van Noord-America, geene kapers, onder welke vlag en met welke commissien of lettres de marque ook voorzien, met of zonder prijzen in onze havens en zeegaten zullen worden toegelaten, dan in-geval van zeeramp, en dat de vereischte bevelen worden uitgevaardigd om onder alle omstandigheden zoodanige kapers en hunne prijzen te doen bewaken en ten spoedigste weder zee te doen kiezen.

— De minister van buitenlandsche zaken, gezien eene mededeeling van den minister van marine dat de koning magtiging verleend heeft om de scheepsmagt in de West-Indien tijdelijk te versterken met Zr. Ms. fregat met stoomvermogen *Zeeland* en de schroefstoomschepen *Djambi* en *Vesuvius*, met het doel, om gedurende de verwikkelingen welke in de Vereenigde Staten van Noord-America schijnen op handen te zijn, aan den handel en aan de scheepvaart van Nederland bescherming te verleenen, waar die mogt worden vereischt, acht zich verpligt de aandacht van scheepsbevelhebbers, reeders en inladers te vestigen op het gevaar en de nadeelen waaraan zij zich zouden blootstellen, door in strijd met de pligten aan onzijdigheid verbonden opgelegd, eene werkelijke blokkade niet te eerbiedigen, of oorlogscontrabande of voor eene der oorlogvoerende partijen bestemde depeches, te vervoeren.

In deze gevallen toch zouden de belanghebbenden aan alle de daaruit voortvloeijende nadeelige gevolgen blijven onderworpen zonder op eenige bescherming of tusschenkomst van Zijner Majesteits regering, welke ook, aanspraak te kunnen maken.

— Volgens uit Noord-America ontvangen berigten worden door het bestuur der afgescheiden staten voor contrabande van oorlog gehouden de volgende artikelen:

Allerlei wapens en gereedschappen ten dienste van den oorlog te land of ter zee, zoo als: geschut, kanonnen, mortieren, geweren, musketten, pistolen, springbussen, bommen, granaten, kogels, holle kogels, pieken, sabels, bajonnetten, werpspiesen, lansen, paardentuig, holsters, lederen riemen en in het algemeen alle ander oorlogstuig, zoomede scheepstimmerhout, traan, teer, harst, koper in bladen; zeilen, hennep, touwwerk en in het algemeen alles wat regtstreeks zoude kunnen dienen tot het uitrusten van schepen, alleen gewerkt ijzer en planken uitgezonderd.

— Volgens berigt van de Britsche post-administratie had zij ontvangen eene officiele aankondiging van den postmeester-generaal der Vereenigde Staten van Noord-America, van den 25sten Mei jl., houdende opheffing van de postdienst in, en mitsdien afbreking der post-communicatie met de navolgende Staten, te rekenen van 31 Mei daaronvolgende, te weten, Virginia, Noord-Carolina, Zuid-Carolina, Georgia, Alabama, Mississippi, Louisiana, Arkansas, en Texas; met bepaling dat alle brieven derwaarts bestemd, met uitzondering alleen van die voor westelijk Virginia, tijdelijk op het bureau der rebuten zouden worden nedergelegd.

Bij het doen dezer mededeeling wordt tevens door de Britsche administratie te kennen gegeven, dat, vermits de bedoelde schorsing wordt gezegd slechts tijdelijk te zullen zijn, zij van haren kant zoude voortgaan met alle brieven bestemd voor de straks genoemde staten, welke haar uit dit rijk ter verdere verzending worden toegezonden, in de algemeene brievenmalen vóór de Vereenigde Staten te doen insluiten, in de veronderstelling van daarmede aan het verlangen der afzenders te voldoen.

ENGELAND.

Londen, 24 Junij. Met betrekking tot den brand, die jl. Zaturdag namiddag alhier op Cotton's, Scovell's en Deps Wharff is uitgebarsten, verneemt men nog dat die de hevigste was, waardoor de hoofdstad in den loop dezer eeuw geteisterd werd. Behalve talk, pek, teer, salpeter en andere ligt brandbare stoffen, waren in de pakhuizen ook eene groote hoeveelheid katoen, thee, zijde en andere artikelen opgeslagen. Al de gebouwen in den omtrek waren van den nok van het dak tot den kelder met koopmansgoederen opgevuld, waardoor het vuur telkenmale, wanneer het een opvolgend gebouw bereikte, nieuw voedsel ontving. Niet alleen pakhuizen maar ook vele winkels en particuliere woningen, zoowel als verschillende schepen, grootere en kleinere vaartuigen die in den omtrek voor anker lagen, zijn door de vlammen vernield. Een groot Americaansch schroefstoomschip heeft veel geleden. In eenige bergplaatsen bevond zich eene aanzienlijke hoeveelheid peper, welk mede in brand geraakte; de daaruit opstijgende rook verblindde de spuitgasten. In den avond van Zaturdag bleek elk middel, tot blusschen aangewend, te vergeefs, in weerwil van de buitengewone krachtsinspanning van de brandweer. De groote brandspuit, die 8 tonnen water in eene minuut levert, werd door daarop neervallende balken verbrijzeld. Men heeft ook het verlies van verschillende menschenlevens te betreuren; althans van vele werklieden, die bij den brand gezien zijn, heeft men later niets meer vernomen. Eenige personen die met eene boot in de nabijheid van de ramp zich bevonden, ten einde bluschmiddelen aan te voeren, zijn met die boot omgeslagen en hebben hun graf in de golven gevonden. Op het dek eener stoomboot, dat met toeschouwers als bezaaid was, is een brandende balk neergekomen, ten gevolge waarvan twee menschen werden gedood. Onder de slagtoffers van de ramp telt men ook den opper-brandmeester Braidwood, een man, die reeds sedert bijna dertig jaren zich in verschillende betrekkingen bij de brandweer der hoofdstad zoo verdienstelijk had gemaakt dat hij tot een der hoogste rangen bij dit ligchaam was opgeklommen. Men heeft hem het laatst met zekeren heer Scott bij een der brandende panden ijverig werkzaam gezien. Plotseling had eene ontploffing plaats en een zware muur stortte in, waaronder met nog een onbekend persoon, de heeren Braidwood en Scott werden bedolven. Heden is het rijk van den heer Braidwood gevonden; aan het ligchaam waren geene beleedigingen te bespeuren; het hoofd was verbrijzeld. Zonder te lijden moet de ongelukkige op de plaats dood gebleven zijn. Het lijk van den heer Scott is tot heden onder de puinhoopen niet gevonden. Een onderzoek naar hem en andere vermisten wordt met ijver voortgezet. Verschillende personen zijn bovendien in meerdere of mindere mate gekwetst.

In den nacht van Zaturdag op Zondag leverde het terrein, waar de vlammen woedden, den omstanders een ijzingwekkend tafereel. Uren in de verte was het als helder dag. De vlammen speelden door vensters en daken; gloeijende balken en brandend houtwerk werden door het luchtruim geslingerd en vielen met donderend geweld op de gebouwen van den omtrek neder. Telken male hoorde men eene vreeselijke ontploffing. Zelfs de rivier, waarheen de gloeijende pek, talk en olie zich een weg baanden, was op sommige plaatsen eene vuurzee gelijk. Eerst des morgens te zeven uren was men den brand meester, hoewel nog zestig spuiten op de plaats des onheils aanwezig moesten blijven om de rookende puinhoopen verder uit te dooven. Ware de brand op dien oogenblik niet gestuit, het zou misschien niet meer mogelijk zijn geweest zijn voortgang te belemmeren, want in de kelders die onder de Tobley-street doorloopen en welke veel gevaar liepen van door het vuur bereikt te worden, bevonden zich niet minder dan vijftien duizend kisten smeer.

De oorzaak van dezen brand blijft tot heden onbekend. Men meent echter dat die door onvoorzigtigheid van eenige werklieden is ontstaan. Allereerst is de brand in de bureaux der administratie van de Cottonswerf ontdekt. Met juistheid is de schade nog niet te berekenen; men beraamt die echter op £ 2,000,000 à £ 3,000,000.

Aangekomen schepen te *Rembang*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Julij	17	N. I.	schoen.	Maria	Scharff	Grissee

Vertrokken schepen van *Rembang*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Julij	19	N. I.	bark	Joengoan	Lim Djehie	Riouw

Aangekomen schepen te *Grissee*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Julij	17	N. I.	bark	Ammana Tulbarie	Sech Badjoeber	Cheribon
″	18	″	″	Atiafool Barie	Said Alijdroos	Samarang
″	—	″	″	Fathool Barie	Sech Bidjoen.	Batavia

Aangekomen schepen te *Sumanap*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Julij	12	N. I.	bark	Vrijhandel	Said Alhabassij	Tagal

ZEE- EN HANDELSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		NAAR.
Julij	27	Engelsch	Tigris	G. Fletcher	Singapore	12 Julij	Liverpool
″	28	Amerikaansch	Cromwel	Wm. Sijmmes	Batavia	26 ″	Calcutta
″	29	Engelsch	Canadian	W. Guthrie	Singapore	28 ″	Liverpool
″	—	Nederlandsch	Bantam	B. G. van Bolck	Rotterdam	2 April	Singapore
″	30	Engelsch	Beatrice	L. C. Taylor	Liverpool	11 Maart	″ Pass. de heer J. Mason
″	—	Zweedsch	India	A. W. Funch	Port Adelaide	29 Junij	Batavia
″	—	Engelsch	Palmerston	Peters	Shields	4 April	Singapore
″	—	″	Antilla	John Sallinkie	Liverpool	19 Maart	″
Augustus	1	″	Falcon	Mosullivan	Londen	— ″	Hongkong met 6 Passagiers

Aangekomen schepen te *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		AGENTEN.
Julij	31	Ned. Indisch	schoen.	Almas	Lim Angan	Muntok	10 Julij	Gezagvoerder.
″	—	″	bark	Marzoek	Said Segaf	Riouw	— ″	Consignataris.
″	—	″	″	Alnoer	Sech Marzoekie	Samarang	26 ″	B. J. Jacobs.
Augustus	1	″	stooms.	Padang	A. Guijot	Singapore	28 ″	W. Cores de Vries.
″	2	″	″	Ambon	W. Vogel	Padang	29 ″	W. Cores de Vries.
″	—	Russ	schip	Kacan	C. A. Beijmer.	Eil. de Bastian	11 ″	
″	3	″	″	Makasser	W. A. J. Kuller	Padang	30 ″	W. Cores de Vries.

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM		VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
Augustus	1	Nederlandsch	bark	Jan Daniel	A. K. Zweede	Nederland via Willemstad
″	—	Ned. Indisch	stooms.	Batavia	G. A. Neije	Singapore
″	—	″	bark	Batavia	Oeij Soewie	Tagal
″	—	Amerikaansch	schip	Thomas William Sears	A. Drew	Singapore
″	2	Ned. Indisch	stoomb.	Palembang Packet	J. F. Scheel	Cheribon
″	3	″	″	Oenarang	S. van Hulstijn	Samarang en Soerabaija
″	—	″	schoener	Padang	Tan Imsdeij	Riouw

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Vriendentrouw*	D. Grevelinck		B. Kopersmit & Co.
″	″	Kianura*	Pfister	Nederland	Metzendorff, Wilmans, Ruge & Co.
″	″	van der Palm	Marcus		″
″	schip	Hugo Grotius	Vogelzang qq		″
″	bark	Dina	Rademakers		″
″	schip	Johannes Anthonius*	A. Voogd van der Straaten	Nederland	Landberg, Tegel de Bie & Co.
″	bark	Com. des Konings van der Heim	van Zanten		″
″	schip	Hercules	J. F. Deterding	Soerabaija	Paine, Stricker & Co.
″	″	Metalen Kruis	Zuurdeeg		″
″	″	Rotterdam	H. Poort		Reynst en Vinju.
″	bark	Canton	Kettler	Rotterdam	Busing, Schröder & Co.
″	″	Pegasus	Mannourij	Amsterdam	″
″	″	Fortuna	de Ligny	Samarang en Soerabaija	van Ommeren, Rueb & Co.
″	″	Concurrent	van der Harst		″
″	schip	Geertruida Maria	Spiegelberg		″
″	brik	Constance*	T. Sipkes	Amsterdam	Willem de Jong.
″	schip	Princes Amalia	L. W. van Rijn van Alkemade		J. Cesard & Co.
″	bark	Maria en Hillegonda*	P. Piccardt		
″	″	Nederland*	J. van Breen qq.		
″	″	Vice Admiraal Gobius*	A. van Duijn	Samarang en Soerabaija	
″	″	Copernicus	L. Visser		
″	″	Nederland	J. Hoekstra	Soerabaija	Kooger en Schuurman.
″	schip	Graaf Dirk III	C. F. Rotgans		Schimmelpenninck & Co.
″	bark	Teksing*	Lie Tjato	Samarang en Banjermassing.	Contanter
Ned. Indisch	″	Kalimantan*	Lie Oentat	Cheribon, Sam. en Banjermass.	″
″	″	Tek Hoat*	Lie Sek	Palembang	″
″	″	Marzoek*	Said bin Segaf	Samarang	″
″	″	l'Union	G. Schuit		Pandel en [illegible].
″	schoener	Johanna*	A. Tholen	Samarang	P. Dankberg en Zoon.
″	bark	Anna Margaretha*	C. M. van Nooijen		″
″	schoener	Helen Louise*	Metzelaar		″
″	bark	Borneo*	Goei Bingkiat	Banjermassing via Cheribon.	B. J. Jacobs.
″	″	Faid Alim*	Sech bin Lachhoe		″
″	″	Alnoer*	Sech Marzoekie	Samarang	″
″	″	Waterloo*	M. Paulino		Paine, Stricker & Co.
″	″	Djettaie*	Said bin Alie		Duijs, Jacobsen & Co.
″	bark	J. C. Ross*	Ballard		Wilson & Co.
Engelsch	brik	Gorrilla*	J. Chuseman	Cocos Eilanden	″
″	bark	William Simpson*	Splatt	Londen	Martin, Dyce & Co.
″	″	Leonidas*	Allardijce	Sijdney	Hunter, Houghton & Co.
″	″	Majestic*	Jones		Maclaine, Watson & Co.
″	schip	Spray*	Hillman		″
″	brik	Lizzie Aisbett*	Jack	Singapore	E. Moorman & Co.
″	bark	Souverain*	Hellfson	Amsterdam via Cheribon	″
Noorw.	″	Ferdinand Brumm*	Voss	Amsterdam	Busing, Schröder & Co.
Pruissisch	schip	Cecrops*	Davidson		Maclaine, Watson & Co.
Deensch	brik	Malacca*	Steltjes		Metzendorff, Wilmans, Ruge & Co.
Hamburg	bark	Kroonprins Ernst August*	P. C. Wilder	Soerabaija	J. F. van Leeuwen & Co.
Hanover	schip	Rose Maria Louise*	Garnau		J. Cesard & Co.
Fransch	″				

Aangekomen schepen te *Samarang*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	DATUM.	VAN
Julij	19	Ned. Indisch	bark	Fatar Hair	Sech Bageloan	9 Julij	[illegible]
″	20	″	schoen.	Blieudjoe Sri Boelan	Tan Hian Tjong	16 ″	Cheribon
″	—	″	bark	Alnoer	Sech Marzoekie	14 ″	Batavia
″	—	″	stoomb.	Oenarang	S. van Hulstijn	19 ″	″
″	21	″	bark	Colombus Almassoor	Said Schap.	11 ″	Bima
″	—	″		Joedoel Bari	Said Baharoon	14 ″	Sumanap
″	23	″	stoomb.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	22 ″	Soerabaija
″	—	″	bark	L'Amitie	W. A. S. Valberg	13 ″	Balie
″	24	″	stoomb.	Prins van Oranje	J. Prins	22 ″	Batavia

Vertrokken schepen van *Samarang*.

DATUM		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Julij	18	Ned. Indisch	bark	Padamaran	Sech Basbaij	Sinkawang
″	19	″	″	Vier Gezusters	J. Bik	Soerabaija
″	20	″	″	Kaliemantan	Lie Oentat	Batavia
″	21	″	″	Fathool Moebarak	Mohamat Trang	Banjermassing
″	22	″	schoen.	So-hot Djilmi	Daeng Matinga	Soerabaija
″	—	″	bark	Fatal Hair	Sech Bahaloan	Sandelhout Eiland
″	—	″	stoomb.	Oenarang	S. van Hulstijn	Soerabaija
″	24	″	bark	Liong Goan Zephir	Goei Patjoan	Tagal
″	25	″	stoomb.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Batavia

In lading liggende schepen te *Samarang*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Ned. Indisch	bark	Kim Heg-Soen	Oeij Bokking	Riouw en Singapore	Gezagvoerder
″	″	Bintang Anom	J. Steendam		″
″	schoen.	Blindjo Srie Boelan	Tan Hian Tjoug	Banjermassing	″
″	bark	Djoedool Barie	Said Baharoon		″
″	″	Colombus Almansoor	Said Segaf		″
″	″	L'Amitie	W. A. S. Valberg		″
″	″	Alnoer	Sech Marzoekie	Batavia	[illegible] en Co.
″	″	Johanna Elizabeth	H. S. van Hein		

Aangekomen schepen te *Soerabaija*.

DATUM		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS.	VAN
Julij	19	Ned. Indisch	bark	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Batavia
″	22	″	″	Aliat Tulmala	Sech Baharis	Riouw
″	—	″	″	Hoeserin	Sech Banie	Grissee
″	24	″	stooms.	Oenarang	S. van Hulstijn	Batavia
″	—	″	bark	Geertruida	J. H. Sebel	Banjoewangi
″	—	″	″	Mafridjool Moelook	Brau	Sumanap
″	—	Engelsch	″	Eliza Goddard	Gascoigne	Sydney

Vertrokken schepen van *Soerabaija*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Julij	19	Ned. Indisch	bark	Jeannette Maria th. Bernaard Maria	A. N. de Jong	Grissee
″	21	″	″	Richmanie	Marzoek Osman	Sandelhout Eiland
″	—	″	″	Fathaat-haer	Sech Beledran	Cheribon
″	22	″	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Samarang
″	23	″	bark	Mamood Samdanip	R. Lamb	Sumbawa
″	—	″	″	Abbool Hassim	Said Segaf	Cheribon
″	25	Engelsch	″	Souverain	H. S. Helmsen	Batavia
″	—	Ned. Indisch	″	Fathal Kair	Njo Soebie	Grissee

In lading liggende schepen te *Soerabaija*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Sicilie	Schol	Macasser	J. F. van Leeuwen & Co.
″	″	Maasstroom	Meilema	Nederland	
″	″	Rijnuvie Forth	Lammerts		Fraser, Eaton & Co.
″	″	Celebes	Reuvenkamp Gille	Nederland	″
Ned. Indisch	″	Geertruida	Sobels		″
Engelsch	″	Launceston	Haijes		
Nederlandsch	″	Stad-Zierikzee	Klein	Rotterdam	B. Kopersmit & Co.
″	″	Waalstroom	Millink	Nederland	E. Ten Brinck & Co.
″	″	Hendrika	Pompe		Schimmelpenninck & Co.
Ned. Indisch	″	Helen Louisse	Metzelaar	Grissee	Adam & Co.
Nederlandsch	″	Batavier	Pheiffer	Amsterdam	Mc. Lennan & Co.
″	″	Magarethe Johanna	Verschuur	Nederland	Hill, Brookman & Co.
Engelsch	″	Eliza Goddard	J. Gascoigne	Australie	P. Kerrel & Co.

Vertrokken schepen van *Sumanap*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Julij	13	N. I.	bark	Bacht Mastora	Said Alhabassij	Pekalongan
″	—	″	″	Djoedool Barie	Said Baharoon	Samarang
″	15	″	schoen.	Miftair Faris	Pa Dessa	Bali

Aangekomen schepen te *Tjilatjap*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Julij	17	N. I.	bark	Wilhelmina Helena	Lunel	Soerabaija

Aangekomen schepen te *Muntok*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Julij	1	N. I.	stooms.	Makasser	Keller	Singapore
″	—	″	″	Palembang Packet	Scheel	Palembang
″	2	″	″	Prins van Oranje	Prins	Batavia
″	—	″	schoen.	Alfika	Lim [illegible]	Singapore
″	5	″	bark	Ellen Rakka	Oeij [illegible]	[illegible]
″	10	″	″	Skanderia	Varkevisser	[illegible]
″	11	″	schoen.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
″	—	Z. M.	stooms.	Madura	Lt. t/z. [illegible]	[illegible]
″	13	N. I.	schoen	Fatahool Moelook	Abdul Rahim	Cheribon

Vertrokken schepen van *Muntok.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Julij	1	N. I.	stoomb.	Makasser	Kuller	Batavia
"	—	"	"	Palembang Packet	Scheel	"
"	—	"	bark	Lloeserin	Said Alkaf	Singapore
"	2	"	stoomb.	Prins van Oranje	Prins	"
"	6	Z. M.	stooms.	Madura .... Lt. t/z.	1e kl. Phaff	Om de Oost
"	10	N. I.	schoen.	Almas	Lim Anjam	Batavia
"	11	"	bark	Ellen Banka	Oeij Liangtik	Riouw

Aangekomen schepen te *Riouw.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Julij	3	N. I.	bark	Hoksing	Oeij Sioetjing	Cheribon
"	—	"	"	Atistool Rachman	Intje Ald. Kapi	Singapore
"	4	"	"	Hepgoan	The Tjoe.	Cheribon
"	—	"	"	Inghoat	Kwee Koga	Singapore
"	—	"	"	Oeij Senjo	Oeij Holian	Batavia
"	6	"	"	Djeilanie	Said Alie	Singapore
"	8	"	"	Marzoek	Said Segaf	"
"	—	"	schoen.	Hap Eeng	Tian Oewan	"
"	10	Eng.	bark	Osprey	Kallar	"
"	13	N. I.	"	Inggoan	Kho Haksie	Cheribon

Vertrokken schepen van *Riouw.*

DATUM.		VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Julij	8	N. I.	bark	Djeilanie	Said Alie	Batavia
"	8	"	"	Inghoat	Kwee Koga	Soerabaija
"	10	"	"	Atitoor Rachman	Intje Abd. Kapi	Samarang
"	—	"	"	Marzoek	Said Segaf	Batavia
"	13	Eng.	"	Osprey	Kallar	Makasser
"	—	N. I.	schoen.	Hap Eeng	Tian Oewan	Samarang
"	—	"	bark	Oeij Sinjo	Oeij Holian	Singapore

Aangekomen schepen te *Menado.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Julij	1	Spaans	bark	Soledad	Sobrecassa	Ternate
"	7	N. I.	stoomb.	Ambon	Vogel	"

Vertrokken schepen van *Menado.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Julij	9	N. I.	stoomb.	Ambon	Vogel	Makasser

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven. 15 Junij. Lyra, Cheever, Callao.
18 Isabella, Allen, Baltimore.
21 Ellen Marij, Libbey, do.
23 Johanna en Geertruida, Flens, Banjoewangie.
J. C. Schotel, v. Beest Holle, do.
Henriette Elisabeth Susanna, Meyboom, do.
24 Delfshaven, Schaap, do.
George William, Drost, Akyab.
25 Erasmus, van Heijningen, Banjoewangie.
Cornelis Anthony, Reinders, do.
Lorenzen, Jessen, Akyab.
Nederwaard, Kwakkelsteijn, do.
Hellevoetsluis. 10 Junij. Guillietta, Maresca, New-York.
16 James Smith, Brewer, do.
Texel. 9 Junij Gelderland, Hellingman, Padang.
Minister Thorbecke, van Duin, Banjoewangie.
10 Amsterdam, Wiegmink, do.
Henr. Gerardus, v. d. Zee, do.
Olbers, Windhorst, Cheribon.
Henry Gillespie, Hodgson, Algoabaai.
11 Broedertrouw, Rotgans, Banjoewangie.
12 Lalla Rookh, Reed, Baltimore.
18 Cosmopoliet, Westenijck, Batavia.
24 Cornelia en Henriette, de Veer, Banjoewangie
Vlissingen. 23 Fennegina, Koetse, Buenos-Ayres.

Vertrokken.

Brouwershaven. 13 Junij. Isaäc da Costa, Löschen, Melbourne.
14 Hendr. Ido Ambacht, Bijl, Batavia.
15 Anth. Petronella, Voorendijk, do.
16 Jeannette Cornelia, Verhoeven, Samarang.
19 Pieter Schoenmakers, v. Varelen, Batavia.
Hellevoetsluis. 9 Julij Alexandrine, Titcomb, New-York.
12 Economie, Leicher, Buenos-Ayres.
Krimpen a/d. Lek, Ouwerhand, Newcastle.
13 Patr. Samhiri, Lion, Batavia.
14 Wilhelmina, Detmers, Macasser.
20 Hertha, Warnaar, Boston.
21 Arnold Böninger, Hashagen, New-York.
Texel. 11 Julij Straat Baly, de Jong, Batavia.
13 Z. M. st. Apeldoorn, Hugenholtz, do.
Den Elshout, Akkerman, do.
15 Prof. Suringar, Kuiper, Livorno.

Zeilklaar.

Brouwershaven. 25 Junij. Hendrika, van Aalborg, Batavia.
Scheveningen, van de Velde, do.
Hellevoetsluis. 25 Junij Argo, v. Tentem, do.
Sirene, Schroot, Boston.
Vooruit, Kool, Newcastle.
Abel Tasman, Ruken, Sunderland.
Texel. 25 Julij Elisabeth, Snoek, Batavia.
Senior, Swart, Cardiff.

(*Wordt Vervolgd*).

Handelsberigten.

TE AMSTERDAM EN ROTTERDAM.

VAN 9 TOT 24 JUNIJ 1861.

De handel in koloniaal-waren leverde gedurende de laatste 14 dagen op nieuw weinig stof tot belangrijke mededeelingen; zijnde de omzettingen nog even beperkt en de prijsfluctuatien van weinig beteekenis. De koopers gaan steeds met dezelfde omzigtigheid te werk en er vertoont zich maar geen lust tot groote ondernemingen, zoodat de handel zich voortdurend als het ware bepaalt tot het voorzien in de behoeften der consumtie. Het is trouwens niet te verwonderen, wanneer, men aanneemt dat de gemoederen — naauwelijks eenigermate gerustgesteld omtrent den loop der gebeurtenissen met betrekking tot Italie — weder zoo gevoelig geschokt zijn door de verwikkelingen in Amerika, die op den handel en industrie van Europa reeds een zeer drukkenden invloed uitoeffenen, waarvan de gevolgen nog moeijelijk te overzien zijn.

Het weder is zeer schoon en bij uitstek gunstig voor de te veld staande gewassen, die, volgens de ingewonnen berigten, in de meeste streken een buitengemeen goeden oogst beloven; ten gevolge hiervan zijn de graanprijzen reeds merkbaar gedaald en is de stemming voor Rijst zeer flaauw, vooral in ordinaire soorten. In Java Rijst, waarvan de prijzen zich nog vrij wel staande hielden, kwamen door eenige toegevendheid der houders. verscheidene afdoeningen tot stand. Java Koffij verkeerde steeds in gunstige stemming en wordt thans weder ½ c. hooger gehouden; terwijl Rio op alle hoofmarkten dalende is. De oorzaak hiervan ligt in het gebrek aan zuiversmakende vreemde soorten, waarin thans meer en meer door Java voorzien wordt. Thee is goed prijshoudend. Specerijen lusteloos en zonder handel, hoewel tot lagere prijzen aangeboden. Banca Tin bleef zeer flaauw gestemd en daalde op nieuw circa *f* 2. Katoen bleef vast prijshouden, ofschoon de omzet in de laatste dagen weder meer beperkt was. De in veiling gebragte partijen bij de N. H. M. vonden tot verhoogde prijzen grif koopers. Java Indigo blijft tot vaste prijzen gevraagd en geeft voortdurend aanleiding tot kleine verkoopen.

KOFFIJ. De eerste handsafdoeningen bepaalden zich tot de verkoopen te Rotterdam van 2400 Balen Java ex Brouwershaven en 3700 do. ex Min. Pahud, beide tot $38\frac{1}{2}$ cs. en 400 Balen tot 39 cs.

De stand van het artikel is weder eenigzins verbeterd, vooral wat aangaat de ordinaire en goed ordinaire smakende Java, die thans per cedul met 39 à $39\frac{1}{2}$ cs. betaald wordt. Ordinaire en onzuivere wordt op $38\frac{1}{2}$ cs., Padang op 38 à 41 cs. genoteerd.

De N.H.M. heeft tegen 28 Junij te Rotterdam in veiling aangeslagen: 671 Vaten en 1890 Balen Ceylon Koffij.

SUIKER. Ten gevolge der weinige kooplust voor onze fabrieken en van het gemis aan vraag voor exportatie en van de flaauwe en ongunstige berigten van Engeland, verkeerde het artikel in de laatste 14 dagen in eene gedrukte en lustelooze stemming en niet dan met moeite en tot verlaagde prijzen werden nu en dan eenige verkoopen van gearriveerde partijen Java, van boord te ontvangen, tot stand gebragt.

De voornaamste afdoeningen hebben bestaan in:

1100 Kranjs. Soerabaija No. 18 per Amsterdam, tot geh. prijs.
645 " Samarang No. $15\frac{1}{4}$ mooi stoom per Neckar à *f* $35\frac{3}{4}$.
605 " " No. 14 per Minist. Thorbecke à *f* $34\frac{1}{2}$ voetstoots van boord, 230 Kranjs. en 719 Matten No. 14 en 15, per Anthonia Geertruida, tot *f* $1\frac{3}{4}$ à 2 onder Mei, op uitlev. No. van boord.

In veiling werden te Amst. 101 Kranj., ex Sara Huntley, door zeewater beschadigd, tot *f* 23 à 26.— verkocht.

Op dit oogenblik zijn er weinig partijen aan de markt, daar de meeste importeurs besloten hebben om op te slaan, in het vooruitzigt op eene niet zeer groote Julijveiling der N. H. M.

RIJST. In ongepeld Java werden verkocht, te Amst. 1465 Ba. Carga, ex Magdalena, tot *f* $7\frac{1}{8}$ en 1175 do. blank, ex Neckar, tot *f* $8\frac{3}{8}$, en te Rotterdam: 3096 do. ex Min. Pahud, en 3998 do. ex Guurtje en Maria, tot *f* $8\frac{1}{4}$ à 9.— en 2890 do. ex Helena Anna tot *f* $9\frac{1}{4}$.

De N.H.M. verkocht bij inschrijving: 2869 Balen Java Tafel, ex Twee Cornelissen, tot *f* 10.

Te Rotterdam werden, in veiling verkocht, 3074 Balen Necransie, ex Auguste Hillman, door zeewater beschadigd, tot *f* 6.— à $6\frac{3}{4}$.

(*Wordt vervolgd*).

Scheepstijdingen.

Rotterdam 25 Junij. Volgens particulier berigt bevondt zich Zr. Ms. stooms. Perkel, kommandant v. d. Velde Erbrink, van Hellevoetsluis naar Batavia bestemd, den 18den Mei op 37° NBr. en WL. 18°. Aan boord van dien bodem was alles wel en het schip had gedurende de reis goed voldaan.

Aangekomen Passagiers.

Van Java: Per Johanna en Geertruida, kapt. Flens: De heer Barth, met echtgenoot 1 kind en eene Javaansche bediende; de heer J. C. Stoltenbach met echtgenoot.

Per Cornelia en Henriette, kapt. de Veer: De heer Ermelin, kapt. der genie.

Van Padang: Per Gerderland, kapt. Hellingman: Drie jonge heeren J. P. en E. Couperus.

Vertrokken Passagiers.

Naar Java: Per Argo, kapt. van Tentem: De heer en mevr. J. M. Huijsdens met twee zonen; mejufvr. D. Koenen: mejufvrouwen ten Brummelen, de heer Ed. Cabssel; de heer J. van Leeuwen en twee Java bedienden.

245ste Staats-Lotreij

PRIJZEN VAN *f* 100 EN DAARBOVEN.

Eerste Klasse.

1ste Lijst: No. 16172, *f* 5000; No. 10440, *f* 1500; Nos. 6221 9050 en 18958, ieder *f* 1000; Nos. 1848 en 19291, ieder *f* 400; Nos. 6652 7704 en 13736, ieder *f* 100.

2de Lijst: No. 8415, *f* 20,000; No. 11288, *f* 400; Nos 9469 en 9574, ieder *f* 200; Nos. 6450 8127 9198 9600 15700 17598 en 18102, ieder *f* 100.

3de Lijst: No. 15540, *f* 2000; No. 4365, *f* 1500; Nos. 1380 en 6439, ieder *f* 1000; No. 11043, *f* 400, Nos. 9938 en 16454, ieder *f* 200; Nos. 8154 4387 5285 10247 en 16183, ieder *f* 100.

4de Lijst: No. 8090. *f* 400; No. 861, *f* 200.

Marktprijzen.

TE BATAVIA, DEN 2 AUG. 1861.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN		AANMERKINGEN.
	VAN	TOT	
Arak Batavia ₽ legg.	47.50	52.—	afgedaan tot not.
Casia, Vera	....	....	niet aan de markt.
Cochenille	....	....	Idem.
Cubeben	60.—	....	te Sam. afg. en alhier.
Foelie No. 1 Benkoelsche	30.—	50.—	weinig vraag.
Gom Elastiek ₽ pic.	68.—	70 —	verkoopen.
" Benzoin	35.—	65.—	geen transactien.
" Dammar ₽ pic.	24.—	....	nominaal.
Gutta Percha	....	....	niets op de plaats.
Huiden, Koe	3.—	4.—	weinig gezocht.
" Buffel ₽ st.	3.75	....	afgedaan.
Indigo	....	4.30	Sam. afgedaan.
Japan Boomwas	....	....	
Kampher, Japan... per Balie.	....	....	niet voorhanden.
Klapper Olie	22.—	23.—	verkoopen voor cons.
Koffij, Java	34.—	....	verkocht.
Padang	....	....	niet voorhanden.
Koper, Japansch	80.—	....	nom. zonder voorr.
Kruiddnagelen ₽ pd.	....	....	niet voorradig
Notenmuscaat No. 1 Benk.	55.—	70.—	naar kwaliteit.
Peper, zwarte	....	16,50	besteed.
" witte	35.—	....	nominaal.
Rotting, Banjermassing	7.60	8.—	"
" Padang	4.—	5.—	zonder vraag.
Rijst, Indramaijoe met zakken.	200.—	....	afgedaan. [1]
" Witte Batavia 1e kwalit.	150.—	165.—	geringe afdoening.
" " " 2e "	125.—	135.—	" "
" Carga	105.—	120.—	" "
Sandelhout	....	....	niet voorradig.
Sapanhout, Manila in Entrep.	6.—	....	nominaal.
" Java ₽ pic.	3.—	....	
Suiker No. 16	....	16.—	aangeboden.
Tabakbladeren	....	....	niet aan de markt.
Tamarinde	6.—	....	geen omzettingen.
Tin	86.—	....	weinig voorraad
Was, Timor	190.—	....	met minder vraag. [2]

[1]) 800 pic. afgedaan @ *f* 200.— inclusief zakken. De Oogst Indramaijoe-West, circa 40/m pic., zal 12 Aug. as. bij inschrijving verkocht worden.

[2]) Bengaalsche *f* 185,— ₽ picol, gewild.

Wisselkoers.

Op Nederland 6/m. dato $99\frac{1}{2}$ pCt. @ pari, afgedaan.
" Engeland " Zigt *f* 11.90 @ *f* $11.92\frac{1}{2}$ ₽ £. afgedaan.
" Singapore " *f* 2.72 ₽ $. afgedaan.
" China *f* 2,72 ₽ $, afgedaan.
" Calcutta *f* 124,— ₽ 100 Ca. Rs., nominaal.
Gouvernement trekt @ *f* 99.— sedert 15 Junij.

Spetie.

Mexicaansche Matten *f* 5 65, nominaal.
Souvereigns Eng. *f* 12.80, afgedaan.
" Aust. *f* 12.50 "
Dubloenen roode *f* 38,—. Geele *f* 41.— verkocht.
Willempjes *f* 10.25
Oude Ducaten *f* 7.— Nieuwe *f* 6.— nominaal.
Goud in staven *f* 40,— @ *f* 45.—
" " blad *f* 47,— @ *f* 48.—

Handelsberigten.

AANVOER TE BATAVIA,

VAN 28 tot 31 JULIJ 1861.

Van Liverpool per Hamb. schip *Kromprins Ernst August*, gez. Wilder, agt. J. F. van Leeuwen en co.

60 mand. aardewerk, 12 kn. kramerijen, *Engelhard en co.*
100 ton. en 140 platen, 330 stav. ijzer, 30 bn. garens, 103 coll. manufact., *Martin, Dyce en co.*
6 kn. garen, 23 coll. manufact., *Burt, Myrtle en co.*
140 mand. aardewerk, *Hagedorn, Plump en co.*
6 coll. manufact, *Pandel en Stiehaus.*
20 ramen vilt, *Order.*
20 kn. koper, 100 do. blik, 30 do. kramerijen, 44 coll. ijzerwerk, 5 do. hagel, 30 do. manufact., *C. Bahre en G. Kinder.*
14 coll. machinerien, 20 suiker pannen, 5 coll. manufact., *Adam en co.*
2800 ks. zeep, *Tolson, Hunt en co.*
54 coll. manufact., *Maclaine, Watson en co.*
47 bn. en 40 kn. kat. garen, 10 do. parapluien, 1000 do. zeep, *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.*
27 kn. kat. garen, 31 coll. kramerijen en ijzerwerk, 14 kn. manufact., 16 do. galanterien, 90 bund ijzer, *Gumprich en Strauss.*
47 kn. wijn, 31 do. manufact., *E. Moormann en co.*
2000 ks. zeep, 23 suiker pannen, 339 coll. ijzerwerk, *Morgan, Melbourn en co.*
100 mand. aardewerk, 12 coll. manufact., *J. F. van Leeuwen en co.*
47 coll. glaswerk, *Pitcairn, Syme en co.*
85 coll. manufact., *Busing, Schröder en co.*
10 coll. manufact., *Wilson en co.*
221 coll. manufact., *Borneo Comp. Limited.*

Van Nederland per Ned. bark *Marij en Hillegonda*, gez. Piccardt, agt. J. Cezard en co.

368 coll. eetwaren, 3 kn. lederwerk, 26 do. papier, 26 do. kramerijen kantoorbehoeften, pleetwerk, aardewerk, zeep en parfumerien, 33 coll. modewaren, garen, hoeden en gem. kleederen, 1 kt. ...., 4 kn. speelkaarten, *Gumprich en Strauss.*
3 coll. tuinzaden en papier enz., $75/_1$ en $25/_2$ led. leggers. 17 bladen koper, 100 kn. gedistelleerd, 11 do. rood garen, *van Ommeren, Rueb en co.*
42 kn. min water, *Willem de Jong.*
1 kt. diversen, *Ursulinen.*
36 coll. provisien en kramerijen, *Leon en Reiss.*
9 coll. manufact., *Niederer en co.*
60 bn. garen, *C. Bahre en G. Kinder.*
15 kn. manufact., kramerijen en piano, *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.*
1 kt. modewaren, *Casselette en co.*
3 kn. provisien en dranken, *von Schierbrand.*
149,300 metzelsteenen, *Dümmler en co.*
100 hammen, 66 kn. wijn, *J. Cezard en co.*
250 vs. boter, *Schimmelpenninck en co.*
26 coll. dranken en stokken, *S. B. van Kleeff en co.*
25 kn. opium, *N. H. M.*
25 vn. spek, *Busing, Schröder en co.*
19 kn. provisien en dranken, *L. Platon en co.*
2 kn. manufact., *E. Moormann en co.*
6 vn. lijnmeel, 1 kt. diversen, 1 ijzeren ledikant, 80/m pond. brood, *J. Cezard en co.*
100 hammen, 100 ks. bier, 10 coll. provisien, 8 do. diversen, *Gezagvoerder.*

Van Rotterdam per Ned. bark *Graaf Dirk III*, gez. Rotgans, agt. Schimmelpenninck en co.

8/m metselsteenen, 20 vn. specie, 1719 coll. gouv. goederen, *N. H. M.*
25 kn. koper, 6 vs. spijkers, *Agenten.*
1000 keld. genever, 100 kn. wijn, *B. van Leeuwen en co.*
5 kn. manufact., *Niederer en co.*
20 kn. eau de cologne, 14 coll. ...., 1 staaf ijzer, 10 bn. garen, *Haager en Schuurman.*
15 kn. rood garen, 10 vn. spek, *van Ommeren, Rueb en co.*
60 kn. en 70 mand. wijn, *Casselette en co.*
1 kt. muziek en diversen, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
100 kn. champagne. 2 do knoopen, *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.*
55 kn. spiegeltjes, *Gumprich en Strauss.*
75 kn. verf, 20 do. marmer, *C. Bahre en G. Kinder*
3 vn en 31 coll. kramerijen, 2 do. ijzerwerk, 1 pak monsters, 1 kt klok 1 do. speelgoed, 4 kn zeep, 6 do. lucifers, 1 bl. laken, *Leon en Reiss.*
25 vs. boter, *Landberg en Zoon.*
18 coll. provisien, 100 hammen, 25 ps. ger. vleesch, *Order.*
1 rijtuig, *Major, Malzen en co.*
201 vn. teer, 150 kaas, 200 hammen, *Gezagvoerder.*
14 bn. en 6 kn. manufact, ...
24 kn. provisien, *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.*

Van Nederland per Ned bark *Nederland*, gez. van Breen qq., agt. J. Cezard en co.

80/m steenen, 9 kn. kantoorbehoeften, 25 do. opium, 88 bn. zakken, 39 c d corati n, enz., *N. H. M.*
15 kn manufact., 15 bn. rood garen, $43/_1$ en $24/_2$ led. leggers, *van Ommeren, Rueb en co.*
200 keld. genever, 20 oxh azijn, 15 bn. kurken, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
8 pakk. dekens, *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.*
104 coll. manufact., *C. Bahre en G. Kinder.*
11 coll. manufact., *Pandel en Stiehaus.*
62 coll. provisien, 350 vs. boter, 3 kn. manufact., *J. Cezard en co.*
29 kn. manufact., *Wilson en co.*
9 kn. manufact., 5 do glazen paarlen, *E. Moormann en co.*
3 kn. manufact., *Niederer en co.*
2 kn. manufact., *Schimmelpenninck en co.*
4 kn. sigaren, 2 do. boeken, 6 do. kramerijen, 7 coll. manufact., 22 do. provisien en parasols, 1 do. eetwaren, *H. en A. Straus.*
50 kn. wijn, *Mainsiz.*
2 kn. papier, *Dümmler en co.*
4 kn. boeken, busten in gips, *Lange en co.*
1 kt. boeken, *Haager en Schuurman.*
50 kn. kaas, *van Walcheren en van Dorp.*
$6/_2$ vn. spek, *W. Cores de Vries*
10 kn. manufact. en zeildoek, *Hagedorn, Plump en co.*
1 kt. hemden, *Casselette en co.*
20 vs. zilv. specie, *N. H. M.*
4 kn. boeken, *van Ommeren, Rueb en co.*
35 mand. rhijnwijn, 225 do. min water, 80 kn. bier, 3 do. zeep en reukw. 12 do. ... , *Order.*

Van Rotterdam per Ned. bark *Concurrent*, gez van der Harst, agt. van Ommeren, Rueb en co.

500 tobb. staal, 61 coll. manufact, $20/_1$ en $20/_2$ led. leggers, *van Ommeren, Rueb en co.*
$80/_1$ en $40/_2$ led. leggers, *Engelhard en co.*
$60/_4$ ank groenten, 10 vs. amandelen, $30/_2$ ank azijn, 26 coll. geslacht, kn. groenten, 6 do. gebak, 27 do. gedr. vruchten, 23 do. tafelzuren, *Leon en Reiss*
$20/_1$ en $10/_2$ led. leggers, *Order.*
$20/_1$ led. leggers, *Busing, Schröder en co*

Van Frankrijk per Fr ns. schip *Rose Maria Louise*, gez. Garnau, agt. J. Cezard en co

2 kn hoeden, 105 do., 7 vn. en 734 coll wijn, *J. Cezard en co.*
694 coll. provisien en dranken, 3 do. hoeden, 4 do. glaswerk, 50 kn. wijn, *Platon en co.*
50 kn. wijn, *B. Kopersmit en co.*
301 coll. dranken, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
68 coll dranken, *Schimmelpenninck en co.*
32 bn. kurken, 1774 coll. provisien en dranken, *C. Bahre en G. Kinder.*
101 steenen, 11 coll. provisien en dranken, 8 do. do. en kramerijen, *Leon en co.*
12 coll. provisien, *Casselette en co.*
60 kn. wijn, *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.*
20 kn. wijn, *Klein.*
7 kn. hoeden en parfumerien, 2 do. kramerijen, 2 do. schoenen, 1 kt. manufact., 22 coll. porselein, 78 do. dranken, *Piccart.*
76 kn. provisien en dranken, *Willem de Jong.*
1 kt. geneesmiddelen, *Deffis.*
100 kn. dranken, 20 steenen, *Gezagvoerder.*
188 coll. provisien en dranken; *Leon en Reiss.*
100 kn. wijn, *Gumprich en Strauss.*
8 kn. papier, ...
2 kn. hoeden, ...
77 coll. dranken, ...
210 coll. provisien en dranken, ...

Van Amsterdam per Ned. bark *Welvaart*, gez. Mooi, agt. Paine, Stricker en co.

$190/_1$ en $20/_2$ led. leggers, *Engelhard en co.*
$90/_1$ en $20/_2$ led. leggers, *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.*
10 vs. zilver munt. 410/m pond. steenkolen, *N. H. M.*
25 vs. boter, 8 kazen, *Gezagvoerder.*

Van Liverpool per Pruiss. schip *Germania*, gez. Franke; agt. Adam en co

83 ton. steenkolen, 65 do. coke, 129 vn bier, 1 bl. zakken, 5 coll. filtr en 12 do weeg en 60 do. machinerien, 95 do. manufact, *Adam en co*
20 oxh. azijn, 112 ankers, 10 kettingen, 215 coll. manufact., *Pitcairn, Syme en co.*
2000 ks. zeep, *C. Bahre en G. Kinder.*
348 coll. manufact., *Borneo Comp Limited.*
200 krandj. aardewerk, 203 coll. manufact, *Martin, Dyce en co.*
8 kn zadelwerk, 58 coll manufact, *Wilson en co.*
1188 ks. zeep, 365 plat. en 675 bund ijzer, 20 ankers, 103 coll. aardewerk 26 do ijzerwerk, 76 do. manufact, *Hunter, Houghton en co.*
4200 ks zeep, 230 krandj. aardewerk, 24 kn koper, 4723 stav. en 100 bund ijzer, 120 coll. manufact, *Tolson, Hunt en co.*
118 coll. manufact, *Burt, Myrtle en co.*
49 coll. en 1 kt manufact, 18 coll. lampen en glaswerk, 20 kn. blikwerk do pleetwerk, 7 coll. ijzerwerk, 1 kt monsters, *Gumprich en Strauss.*
3 rijtuigen, 20 kn. manufact., *Morgan, Melbourn en co.*
66 coll manufact., *Maclaine, Watson en co*
83 coll. manufact., *E Moormann en co.*
4 coll. manufact, *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.*
2 coll. manufact, *Pandel en Stiehaus.*
7 kn ijzerwerk, *John Pryce en co.*
2 kn. manufact., *Gebr. Reselje en co.*
29 coll. machinerien, *Mac. Millan, Martin en co.*
6 coll. machinerien, *Major en co.*
4 coll. chimicalien, *Robert Liddel.*
10 ijzeren assen, *Adam en co.*
61 kn. manufact, *Order.*
1 kt. manufact., 3411 stav. en 220 bund. ijzer, 240 krandj. aardewerk, *Soerabaija.*

Van Nederland per Ned. schip *Geertruida Maria*, gez. Spiegelberg, agt. van Ommeren, Rueb en co.

eene partij steenkolen, 10 vs. specie, *N. H. M.*
25 vs. boter, 100 ks. kaas, 50 led. leggers, 2 kn. provisien, 1 kt. bitter, *Order.*

Van New-Castle per Eng. brik *Spray*, gez Hillman, agt. Maclaine, Watson en co.

191 ton. steenkolen, *Order.*

Van Amsterdam per Ned bark *Constance*, gez. Sipkes, agt. Willem de Jong.

100 kn. kaarsen, 78 do. ruwe calicots, 24 do shirtings, 35 bn. zakken, 17 kn. gebl. calicots, 54 do glas en aardewerk, *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.*
11 kn. glas en aardewerk, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
2 kn. pendules, *G. Kolff en co*
11 kn. manufact., *Pandel en Stiehaus.*
37 kn. provisien, *van Ommeren, Rueb en co.*
35 bn. drillings, 14 kn. gebl. calicots, 50 pakk. garen, *Busing, Schröder en co.*
100 ks. kaas, *Haager en Schuurman.*
30 kn. wijn, *Order.*
1 kt. drukletters, *W. Bruining.*
8 kn. tongen, 3 do. hammen, 5 vs. ger. spek, 95 do. boter, 3 kn. kaas, do. glaswerk, 1 kt stalen pennen, 1 do. servelgoed, 1 do. manufact., gelakt en leder, 50 kn. gedr. vruchten, 9 do houtwerk, 5 do. provisien, do. bier, 1 kt. stokken, 100 vs. loodwit, 23 kn. schilderijen, 10 do. kramerijen, 21 do spiegels, 5 do. meubelen, 3 do. kantoorbehoeften, 6 do papier, 1 kt. monsters, *Willem de Jong.*
3 kn. instrumenten, 88 bn. zakken, 34/m metselsteenen, 20 vs. zilver munt, kn. katoen, 15 do. linnen, 4 bn. circassiens, 166 coll. div. gouv. goederen, *Gouvernement.*
30 kn. calicots, 30 vn koolteer, 4500 ps. metselsteenen, *Order.*

Van Nederland per Ned. schip *Johannes Anthonills*, gez. v n Zanten, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

67 kn. wijn, *B. Kopersmit en co.*
2 kn hoeden, 1 kt. hemden, 1 do. ornementen, 1 do. hoeden en kleederen, *A. Piccar.*
1 kt. lederwerk, *Oudart frerès.*
120 coll. bier. 9 do manufact., 4 do. ijzerwerk, 2 do. naalden, 2 do. linnen, *Pandel en Stiehaus.*
52125 steenen, 12 kn. wijn, *Dümmler en co.*
$30/_1$ led. leggers, *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.*
24 kn. brandij, *van Riet en ter Gouw.*
4 kn. spiegels, 40 do. kramerijen en 1 kt. en 26 coll. manufact., en kramerijen, *Gumprich en Strauss.*
11 kn. kramerijen, 4 do. ijzerwerk, $130/_1$ led. leggers, 182 ijzeren platen, 52 kolommen, 3 kn. en 35 ps. ijzerwerk en pijpen, 1 kt. ijzerwerk, 50 kn. klei, 29200 vuurvaste steenen, 8 do steenen en klei, *Order.*
100 vs. haring, 6 kn. ansjovis, *Gezagvoerder.*
eene partij steenkolen, *Busing, Schröder en co.*
28 ks. wijn, 200 do. zeep, 250 vs. boter, 22 kn. dranken, 3 do. kramerijen, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*

Van elk in deze courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP TE BATAVIA.